

ড° আশ্বেদকাৰ বিশেষ সংখ্যা

বিদ্যা ভাৰতী সংবাদ

বিদ্যা ভাৰতী অখিল ভাৰতীয় শিক্ষা সংস্থানৰ সংবাদ, শিশু শিক্ষা সমিতি, অসম
॥ মুখপত্ৰ ॥ সন্তৰতম্ সংখ্যা, চ'ত-জেঠ, ১৯৩৮ শকাব্দ, এপ্ৰিল-জুন, ২০১৬

বিশ্ব যোগ দিৱস
সুস্থ মন আৰু শৰীৰৰ বাবে
যোগাভ্যাস

পণ্ডিত দীন দয়াল উপাধ্যায়ৰ দৃষ্টিত
বিদ্যাৰ্থীৰ কৰ্তব্য

প্ৰচ্ছদ নিবন্ধ :
ড° ভীষ্মৰাও ৰামজী আশ্বেদকাৰ
বৰ্ষজোৰা ১২৫ বছৰীয়া জন্মজয়ন্তী : ২০১৬ চনৰ ১৪ এপ্ৰিলৰ
পৰা ২০১৭ চনৰ ১৪ এপ্ৰিললৈ

যুগদ্রষ্টা ড° বাবাচাহেব আশ্বেদকাৰ

একাধাৰে ৰাজনীতিবিদ, অৰ্থনীতিবিদ, বুৰঞ্জীবিদ, জাতীয়নেতা, দাৰ্শনিক, সমাজ সংস্কাৰক, সুবক্তা, সূন্যায়াদীশ, শক্তিশালী সাংবাদিক, লেখক, দূৰদৰ্শী, নিষ্পেষিত, দলিতসকলৰ বাবে মাত মাতোতা ড° বাবা চাহেব আশ্বেদকাৰৰ এনে দিশ নাই, যিটো দিশৰ লগত তেওঁৰ ব্যক্তিত্বৰ স্ফুৰণ ঘটা নাছিল। বিশাল ব্যক্তিত্ব সম্পন্ন এই মহান ব্যক্তিজন ইমান গুণৰ অধিকাৰী হোৱা সত্ত্বেও ভীমৰাওৰ পৰা বাবাচাহেব আশ্বেদকাৰ হ'বলৈ তেওঁ শৈশৱকালৰে পৰা পদে পদে নানা সংঘাত, ক্লেশ, লঘু লাঞ্ছনা, যাতনা সহ্য কৰিব লগাত পৰিছিল। ইয়াৰ কাৰণ তেওঁৰ জন্ম হৈছিল অস্পৃশ্য সমাজত। এইজন মহান আত্মাই জীৱনত যিমানে সংঘাত পাইছিল, সিমানে তেওঁৰ আত্মা উজ্বল হৈ উঠিছিল।

সমাজক একতাৰ সূত্ৰে বান্ধিবৰ বাবে, সমাজক শক্তিশালী কৰি তুলিবৰ বাবে আশ্বেদকাৰে অহৰহ প্ৰচেষ্টা কৰাই নহয়, মানৱ কল্যাণৰ অৰ্থে তেওঁ সকলো সংগঠন, ব্যক্তি, দলক শক্তিশালী কৰি তুলিবলৈ প্ৰচেষ্টা চলাইছিল। আশ্বেদকাৰক অস্পৃশ্য বুলি শৈশৱকালতে নহয়, লণ্ডনৰ পৰা উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰি আহি উচ্চ পদত নিযুক্তি পোৱাৰ পিচতো তেওঁৰ প্ৰতি অপমানসূচক ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। সেই সময়ত জাতিভেদ প্ৰথা ইমানেই কঠোৰ আছিল যে শিক্ষা, ডিগ্ৰী, পদবী আদিতকৈ উচ্চ বৰ্ণ জাতিয়েহে প্ৰাধান্য লাভ কৰিছিল। আশ্বেদকাৰে সকলো অপমান, নিৰ্যাতন সহ্য কৰিও দৃঢ়তাৰে সুপৰিকল্পিত ভাৱে ভাৰতত সময়োপযোগী কাৰ্যপ্ৰণালীৰ দ্বাৰা এক বিশেষ স্থান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ৰাজনৈতিক স্বাৰ্থৰ বাবে তেওঁৰ ওপৰত ষড়যন্ত্ৰ চলিছিল। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ভ্ৰম আঁতৰাবলৈ কোনেও গুৰুত্ব আৰোপ কৰা নাছিল।

সমাজৰ দলিত নিষ্পেষিত সকলৰ কল্যাণৰ বাবে আত্মত্যাগৰ জীৱন সমৰ্পণ কৰিছিল। সমাজত বিষবৃক্ষ ৰূপে গজি উঠা কু-সংস্কাৰ, কু-ৰীতি, ভেদভাৱ আদি ৰোধ কৰিবলৈ প্ৰতিক্ষণতে তেওঁ চেষ্টা চলাইছিল। তেওঁৰ মত আছিল হিন্দু সমাজত একতা বৰ্তি থাকিলেহে সমাজ শক্তিশালী হ'ব পাৰিব। আত্মত্যাগৰ মহান আদৰ্শ আৰু কাৰ্যাৱলীৰ বাবে অনুগামীসকলে তেওঁক ভগৱানৰ দৰে ভাবিছিল কিন্তু কিছুমানে জাতীয় বিৰোধী বুলি সমালোচনাহে কৰিছিল।

ৰাষ্ট্ৰবাদ আৰু সামাজিক সমন্বয়ৰ প্ৰতীক ড० আশ্বেদকাৰে মহৎ কাৰ্যৰ দ্বাৰা ৰাষ্ট্ৰৰ পৰিচয় দাঙি ধৰিছিল আৰু সমাজত নিষ্পেষিত জনতাৰ মাজত প্ৰেৰণাদায়ক তথা উদাত্তবাণীৰে আত্মিক জাগৰণ অনাত সফল হৈছিল। সেয়েহে আশ্বেদকাৰৰ সুখ্যাতি ভাৰতবৰ্ষতেই নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বতে বিয়পি পৰিছিল।

ড० আশ্বেদকাৰ কেন্দ্ৰীয় সভাৰ প্ৰথম আইন মন্ত্ৰী আছিল আৰু অনুন্নত জাতিৰ হৈ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল। তেওঁ ভাৰতীয় সংবিধান ৰচনা কৰিছিল। হিন্দু সমাজৰ বৈষম্য আঁতৰাবলৈ সংকল্প লৈ 'এড্‌ভাইচাৰ টু ডিনাৰ এণ্ড চেয়াৰ' নামৰ ফাৰ্ম আৰম্ভ কৰিছিল। ১৯১৮ চনত আশ্বেদকাৰে এখন অস্থায়ী মন্ত্ৰী

আশ্বেদকাৰে সংস্কৃত ভাষা সুন্দৰকৈ আয়ত্ত কৰিব পাৰিছিল আৰু এই ভাষাৰ প্ৰতি দুৰ্বাৰ আকৰ্ষণ আছিল।

ড० আশ্বেদকাৰ সমগ্ৰ জীৱনত তিনিজন গুৰুৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল। প্ৰথম জন আছিল বুদ্ধদেৱ। বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি তেওঁৰ বাণী আৰু জীৱনাদৰ্শক মূলমন্ত্ৰ ৰূপে লৈ গোটেই সমাজখনক মুক্তিমাৰ্গ দেখুৱাইছিল। দ্বিতীয় জন গুৰু সন্ত কবিৰ আৰু তৃতীয়জন আছিল মহাত্মা ফুলে। তিনিওজন গুৰুৰ মূল তত্ত্বক অস্ত্ৰৰূপে লৈ আশ্বেদকাৰে সমাজত অন্যায়, অবিচাৰ, কু-সংস্কাৰ, ৰীতি-নীতিৰ বিৰুদ্ধে ঠিয় দিবলৈ আত্মিক শক্তি লাভ কৰিছিল।

আত্মাৰ গুণ আৰু বৈশিষ্ট্যৰ বাবেহে মানুহ মহান হ'ব পাৰে - এই সত্য বিশেষভাৱে আত্মদেৱতাৰ ক্ষেত্ৰত
 প্ৰযোজ্য। সমাজ সংস্কাৰ, ধৰ্মীয় চিন্তাভাৱাপন, বিশাল ব্যক্তিত্ব সম্পন্ন, বিপ্লৱী মনৰ এই মহান ব্যক্তি গৰাকীৰ মৃত্যু হয়
 ১৯৫৬ চনত। পিচত ১৯৯০ চনত মৰণোত্তৰভাৱে 'স্বৰ্গ'ত পুনৰুৎপত্তি ঘটে।

এইজনা সুযোগ্য ভাৰতসন্তানৰ ১১৫ বছৰীয়া জন্মদিনত তেওঁলোকক ভাৰতৰত্ন সন্মান প্ৰদান কৰা হয়।

এহজনা বুঝোচ ভাৰতসন্তানৰ ১২৫ বছৰীয়া জন্মবাৰ্ষিকীত আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ্থ যাচিলো।

শ্রদ্ধাঞ্জলি

- যোৱা ১১/০২/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, মেলামৰাৰ সভাপতি কিৰণ চন্দ্ৰ বৰাদেৱৰ পৰলোক প্ৰাপ্তি ঘটে।
- যোৱা ২৫/০২/২০১৬ তাৰিখে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ প্ৰদেশ কাৰ্যালয়ৰ কাৰ্যালয় সহায়িকা শ্ৰী নুপুৰ মহন্তৰ পিতৃ তৰুণ চন্দ্ৰ মহন্তৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ১১/০৩/২০১৬ তাৰিখে বিদ্যা ভাৰতী পূৰ্বোত্তৰ ক্ষেত্ৰৰ কাৰ্যকৰ্তা শ্ৰী হেমেন কলিতাৰ পিতৃ গোৱিন্দ কলিতাৰ আকস্মিক ভাৱে পৰলোক প্ৰাপ্তি ঘটে।
- যোৱা ১৮/০৩/২০১৬ তাৰিখে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ শুভাকাংক্ষী তথা নগাঁও (বিৰহ বেবেজীয়া) নিবাসী চন্দ্ৰ বড়াৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ২২/০৩/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, টিহুৰ প্ৰধানাচাৰ্য শ্ৰী প্ৰাণকৃষ্ণ পাঠকৰ পিতৃ হেমেন পাঠকৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ২৪/০৩/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, ভকতগাঁৱৰ আচাৰ্য হিমু ডেকাৰ আকস্মিক ভাৱে মৃত্যু হয়।
- যোৱা ৩১/০৩/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, মাজুলী (গড়মূৰ)ৰ প্ৰধানাচাৰ্য শ্ৰী বাবুল ভূঞাৰ পিতৃ লীলাকান্ত ভূঞাৰ আকস্মিক ভাৱে মৃত্যু হয়।
- যোৱা ৩১/০৩/২০১৬ তাৰিখে বিশ্ব হিন্দু পৰিষদ, উত্তৰ পূৱ ক্ষেত্ৰৰ প্ৰাক্তন সভাপতি, শংকৰদেৱ শিশু কুঞ্জ, অম্বিকাগিৰি নগৰ, গুৱাহাটীৰ ভূমি দাতা মাননীয় জ্যোতিষ চন্দ্ৰ পাঠকৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ০১/০৪/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, কালডোবাৰ প্ৰধানাচাৰ্য শ্ৰী কৃষ্ণ প্ৰসাদ ৰায়ৰ সহধৰ্মিণী জেউতি ৰায়ৰ এক পথ দুৰ্ঘটনাত আকস্মিক ভাৱে মৃত্যু হয়।
- যোৱা ০২/০৪/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, তেজপুৰৰ প্ৰাক্তন সভাপতি প্ৰবোধ কলিতাৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ০৭/০৪/২০১৬ তাৰিখে ভাৰতৰ প্ৰাক্তন উপ-প্ৰধানমন্ত্ৰী, সাংসদ শ্ৰী লালকৃষ্ণ আদবানীৰ পত্নী কমলা আদবানীৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ১৯/০৪/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, উত্তৰ গুৱাহাটীৰ সভাপতি, ব্ৰজেন কুমাৰ বৰুৱাৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ২৫/০৪/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, মঙলদৈৰ প্ৰধানাচাৰ্য শ্ৰী কোমল চন্দ্ৰ ডেকাৰ মাতৃ ভৱিতা ডেকাৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ২৮/০৪/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, হেঙেৰাবাৰীৰ সভাপতি নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ মৃত্যু হয়।
- যোৱা ০১/০৫/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, হেঙেৰাবাৰী, গুৱাহাটীৰ আচাৰ্য শ্ৰী ঋতুপৰ্ণ গোস্বামীৰ মাতৃ ৰেবা গোস্বামীৰ মৃত্যু হয়।

উপৰি উক্ত আটাইকেইগৰাকীৰ মৃত্যুত শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ অধিকাৰী, কাৰ্যকৰ্তা তথা নিকেতনৰ সকলোৰে গভীৰ শোক প্ৰকাশ কৰি বিদেহী আত্মাৰ সদৃগতিৰ বাবে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনায়।

শ্ৰীমদ্ভগৱদ্ গীতা

গীতাৰ দ্বিতীয় অধ্যায়ৰ পৰিচয়

- বিজয় গণেশ কুলকৰ্ণী

(যোৱা সংখ্যাৰ পিছৰ পৰা)

সাংখ্য যোগ

গীতাৰ দ্বিতীয় অধ্যায়ৰ কপিল মুনিৰ দ্বাৰা ৰচিত দৰ্শন গীতাক সমস্ত হিন্দুশাস্ত্ৰৰ সাৰ অধ্যায়টোত সমস্ত গীতা শাস্ত্ৰৰ ব্যক্তিৰ সময়ৰ বৰ অভাৱ, সেই তাৎপৰ্য বুজিবলৈ চেষ্টা কৰে, এই অধ্যায়টোত ভগৱানে অতি ভগৱানৰ উক্তি -

নাম 'সাংখ্য যোগ'। 'সাংখ্য' শাস্ত্ৰৰ (Philosophy) নাম। বোলা হয় আৰু দ্বিতীয় সাৰ নিহিত হৈ আছে। যিসকল সকলে যদি এই অধ্যায়টোৰ সেয়াই তেওঁলোকৰ বাবে যথেষ্ট। গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা কৈছে।

মৃত্যু হয়। আত্মা শৰীৰত চলাফুৰা কৰিব, সকলো কৰ্ম সলাই আত্মা গুচি গ'লে মানুহক

- ১। আত্মাৰ মৃত্যু নহয়, শৰীৰৰহে থকালৈকেহে মানুহে কৰিব পাৰে। শৰীৰৰূপী বস্তু মৃত বুলি কোৱা হয়।
- ২। মানুহৰ শৰীৰ যেনেকৈ কৈশোৰ, যৌৱন আৰু বাদৰ্দ্ধক্য অৱস্থা কালৰ গতিত উপস্থিত হয়, তেনেকৈ আত্মাই এক দেহ এৰি অন্য দেহ ধাৰণ কৰিব পাৰে।
- ৩। আত্মাক অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰৰে কাটিব নোৱাৰে, জুয়ে পুৰিব নোৱাৰে, পানীয়ে তিয়াব নোৱাৰে।
- ৪। যুদ্ধ ক্ষত্ৰিয়ৰ ধৰ্ম, সেয়েহে যুদ্ধ কৰা অৰ্জুনৰ কৰ্তব্য।
- ৫। সুখ-দুখ আৰু জয়-পৰাজয় সমভাৱে থাকিলে যুদ্ধত পাপ নহয়।
- ৬। ফল কামনা ত্যাগ কৰি কৰ্ম কৰিব লাগে। 'কৰ্ম নকৰো' এই ভাব মনলৈ কেতিয়াও আহিবলৈ দিব নালাগে। কামনা-বাসনাই সকলো দুখৰ কাৰণ। কামনা ত্যাগেই মানুহক মহৎ কৰি তোলে।

দুখত যিজন উদ্বিগ্ন নহয়, সুখতো উত্ৰাৱল নহয়, তেওঁ জীৱিত অৱস্থাতেই ব্ৰহ্মপ্ৰাপ্ত হোৱা বুলি ধৰা হয়। মনৰ কামনা যিজনে ত্যাগ কৰিব পাৰিছে, যি পায় তাতেই সন্তুষ্ট থাকে, তেওঁ জ্ঞান লাভ কৰিছে বুলি জনা যায়। শ শ নদীৰ পানী সাগৰত পৰিলেও সাগৰ ধীৰ-স্থিৰ হৈ থাকে, কোনো পৰিৱৰ্তন হোৱা দেখা নাযায়। সেইদৰে যি মানুহৰ মনত সুখ-দুখ আহি পৰিলেও দুখ শোকত বিচলিত নহয়, শান্ত হৈ থাকে, তেঁৱেই শান্তি লাভ কৰে। যাৰ মন কামনা বাসনাৰে পূৰ্ণ, তেনে লোকে শান্তি লাভ কৰিব নোৱাৰে।

এই দ্বিতীয় অধ্যায়টোত মানৱ জীৱনৰ সৰ্বোচ্চ শিক্ষা দিয়া হৈছে। এই অধ্যায়টি মনন চিন্তন কৰি মুখস্থ কৰিলে ব্যক্তিৰ সকলো দিশতে উন্নতি হয়।

(ক্ৰমশঃ)

ড० ভীমৰাও ৰামজী আশ্বেদকাৰ

(১২৫ বছৰীয়া জন্ম-জয়ন্তী উপলক্ষে)

- অজয় কুমাৰ বৰা

বাবা চাহেব আশ্বেদকাৰ নামটো সকলোৰে পৰিচিত। তেওঁৰ প্ৰকৃত নাম ড० ভীমৰাও ৰামজী আশ্বেদকাৰ। ভাৰত মাতাৰ এই গৰাকী সু-সন্তানে ভাৰতবাসীক সংবিধান প্ৰদান কৰিছিল। বাবা চাহেব আছিল একেধাৰে সু-লেখক, সম্পাদক, পণ্ডিত, দাৰ্শনিক, সুবক্তা, চিন্তাবিদ, বুৰঞ্জীবিদ, অৰ্থনীতিবিদ, নৃতত্ত্ববিদ, ৰাজনীতিবিদ, আইনবিদ (আইনজ্ঞ), বৌদ্ধধৰ্ম প্ৰচাৰক, জনপ্ৰিয় ৰাজনৈতিক নেতা আৰু ভাৰতীয় সংবিধান প্ৰণেতা। যাক ভাৰতৰত্ন সন্মানেৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল ১৯৯০ চনত মৰণোত্তৰ ভাৱে।

জীৱনৰ আগভাগ :

বাবা চাহেব আশ্বেদকাৰৰ জন্ম হৈছিল ১৮৯১ চনৰ ১৪ এপ্ৰিলত মধ্য প্ৰদেশৰ মহ নামৰ এখন বৃটিছে স্থাপন কৰা নগৰত। মহ বৃটিছৰ মিলিটাৰী কেণ্টনমেণ্ট আছিল। বাবা চাহেব আশ্বেদকাৰ ৰামজী মালৌজী শকপাল আৰু ভীমাবাইৰ চতুৰ্দশ আৰু পেটমছা সন্তান আছিল। তেওঁৰ পূৰ্ব পুৰুষ সকল বৰ্তমান মহাৰাষ্ট্ৰৰ বতুগিৰি জিলাৰ অম্বাৰৰে চহৰৰ বাসিন্দা আছিল। তেওঁলোক মাৰাঠী হিন্দুৰ মাহাৰ জাতিৰ আছিল। মাহাৰ জাতি আৰ্থ-সামাজিক ভাৱে পিচ পৰা আৰু উচ্চ বৰ্ণ হিন্দুৰ বাবে আছিল অস্পৃশ্য জাতি। সেই সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ হিন্দু সমাজত জাতিভেদ ভাৱ বেছি আছিল। আৰ্থিক সংকটৰ বাবে তেওঁৰ পূৰ্বপুৰুষ সকলে বৃটিছ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ সামৰিক বাহিনীত যোগ দিছিল। বাবা চাহেবৰ পিতৃ ৰামজী শকপাল পৰাধীন ভাৰতৰ ভাৰতীয় সেনা বাহিনীত ছুবেদাৰ ৰূপে মহত কৰ্মৰত আছিল।

পিতৃ ৰামজী শকপাল কবীৰ পত্নী আছিল। তেওঁ

নিজৰ সন্তানক হিন্দু শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। তেওঁ সন্তানক চৰকাৰী স্কুলত পঢ়াবলৈ নিজৰ পদবীৰ প্ৰভাৱ খটুৱাইছিল। স্কুলত পঢ়িবলৈ সুবিধা পাইছিল যদিও আশ্বেদকাৰ আৰু আন অস্পৃশ্য জাতিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বহু বাধা বিঘিনিৰ সন্মুখীন হ'ব লগীয়া হৈছিল। শিক্ষকসকলে তেওঁলোকক কোনো সহায়-সহযোগ নকৰিছিল। তেওঁলোকক স্কুলৰ শ্ৰেণী কোঠাৰ ভিতৰত বহিবলৈ নিদিছিল। উচ্চ বৰ্ণৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৈতে মিলা-মিছা কৰিব নোৱাৰিছিল। স্কুলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে ৰখা পানীৰ পাত্ৰৰ পৰা নিজে পানী উলিয়াই খাব নোৱাৰিছিল আনকি পানীৰ পাত্ৰটো চুবও নোৱাৰিছিল। পানী খাব খুজিলে উচ্চ বৰ্ণৰ আন কোনোবাই বহু ওপৰৰ পৰা পানী বাকী দিছিল। বাবা চাহেবক পানী বাকী দিয়া কামটো স্কুলৰ পিয়নে কৰিছিল। কেতিয়াবা পিয়নজন নাথাকিলে বাবা চাহেব পিয়াহত থাকিবলগীয়া হৈছিল। এনেবোৰ ঘটনাই আশ্বেদকাৰৰ মনত গভীৰ ভাৱে সাঁচ বহুৱাইছিল।

১৮৯৪ চনত ৰামজী শকপালে চাকৰিৰ পৰা অৱসৰ লয় আৰু দুবছৰৰ পিচত চাতাৰালৈ উঠি যায়। তালৈ উঠি যোৱাৰ কেইদিনমানৰ পিচতেই আশ্বেদকাৰৰ মাতৃৰ বিয়োগ হয়। তেতিয়া পেহীয়েকে তেওঁলোকক চোৱা-চিতা কৰিছিল। এই সময়চোৱাত বহু দুৰ্যোগৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হয়। ৰামজীৰ ১৪জন সন্তানৰ ভিতৰত ৯ জনেই ঢুকাল। বাচি থাকিল তিনিজন পুত্ৰ-বলৰাম, আনন্দৰাও আৰু ভীমৰাও, দুজনী কন্যা - মঞ্জুলা আৰু তুলাসা। এই সকলৰ ভিতৰত কেৱল ভীমৰাওহে স্কুলৰ পৰীক্ষাবোৰত উত্তীৰ্ণ হৈ ক্ৰমে ওপৰৰ শ্ৰেণীলৈ আগবাঢ়ি গৈছিল। এই ক্ষেত্ৰত ভীমৰাওক সহায়ৰ হাত

আগবঢ়াইছিল এজন ব্ৰাহ্মণ শিক্ষক মাদাহেৰ আশ্বেদকাৰে। এইজন শিক্ষকে ভীমৰাওক নিজৰ ঘৰলৈ নি পঢ়াইছিল আৰু পঢ়িবলৈ প্ৰেৰণা যোগাইছিল। স্কুলত ভীমৰাওৰ নাম আছিল - ভীমৰাও শকপাল অম্বাৰেকৰ। 'অম্বাৰেকৰ' উপাধিটো বত্তুগিৰি জিলাৰ নিজৰ পূৰ্বপুৰুষৰ 'অম্বাৰে' গাঁৱৰ পৰা আহিছে। কিন্তু মাদাহেৰ আশ্বেদকাৰে ভীমৰাওক ইমানেই ভাল পাইছিল যে, স্কুল ৰেকৰ্ডত 'অম্বাৰেকৰ' উপাধিটো গুচাই ভীমৰাও আশ্বেদকাৰ কৰিছিল।

ৰামজী শকপালে দ্বিতীয় বিবাহ কৰে ১৮৯৮ চনত আৰু পৰিয়াল সহ মুম্বাইলৈ উঠি যায়। বাবা চাহেবে মুম্বাইৰ এলফিনষ্টন পথৰ চৰকাৰী হাইস্কুলত ভৰ্ত্তি হয়। এই স্কুলত নাম ভৰ্ত্তি হোৱা তেঁৱেই প্ৰথমজন অম্প্ৰশ্য জাতিৰ ছাত্ৰ। পঢ়াশুনাত বাবা চাহেব বৰ চোকা আছিল আৰু পৰীক্ষাত ভাল ফলো প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। তথাপিও অম্প্ৰশ্য জাতিৰ হোৱা বাবে তেওঁ বহু বাধা বিঘিনিৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। তেওঁৰ প্ৰতিভাক স্বীকৃতি নিদিছিল। ১৯০৭ চনত তেওঁ সুখ্যাতিৰে মেট্ৰিক পাছ কৰে আৰু মুম্বাই বিশ্ববিদ্যালয়ত ভৰ্ত্তি হয়। কলেজত ভৰ্ত্তি হোৱা তেঁৱেই আছিল অম্প্ৰশ্য জাতিৰ প্ৰথমজন ভাৰতীয় ছাত্ৰ। তেওঁৰ এই সাফল্যই তেওঁৰ সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ মাজত আনন্দৰ বন্যা বোৱাইছিল আৰু তেওঁক ৰাজহুৱাকৈ সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হৈছিল। সেই সম্বৰ্দ্ধনা অনুষ্ঠানত তেওঁৰ শিক্ষাগুৰু প্ৰখ্যাত মাৰাঠী পণ্ডিত কৃষ্ণজী কুলেস্কেৰে বুদ্ধৰ জীৱনী এখন তেওঁক উপহাৰ দিছিল।

সেই সময়ত ভাৰতীয় সমাজত বাল্য বিবাহৰ পৰম্পৰা আছিল। পৰিয়ালৰ লোকে বাবা চাহেবকো পঢ়ি থাকোঁতেই বিয়া পাতি দিছিল। দাপলিৰ ৯ বছৰীয়া কন্যা ৰমাবাইৰ সৈতে সম্পূৰ্ণ হিন্দু ৰীতি-নীতিৰে বাবা চাহেবৰ বিয়া সম্পন্ন হৈছিল। মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিবলৈ সাজু হোৱা বছৰতেই বাবা চাহেবৰ বিয়া হৈছিল। ১৯০৮ চনত বাবা

চাহেবে এলফিনষ্টন কলেজত নাম লগাইছিল আৰু ২৫ টকা জলপানী পাইছিল বৰোদাৰ শাসক তৃতীয় চাহাজী ৰাও গাইকোঁৱৰৰ পৰা। ১৯১২ চনত তেওঁ বম্বে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা অৰ্থনীতি আৰু ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ স্নাতক হয়। সেই বছৰতেই পত্নী ৰমাবায়ে এটি পুত্ৰ সন্তান জন্ম দিয়ে। পুত্ৰৰ নাম ৰাখে যশৱন্ত। পৰিয়াল চলাবৰ বাবে ধন উপাৰ্জন কৰাটো জৰুৰী হৈ পৰাত তেওঁ বৰোদাৰ শাসকৰ অধীনত চাকৰি এটা যোগাৰ কৰি পুত্ৰ পত্নীৰ সৈতে বৰোদাত থাকিবলৈ লয়। কিন্তু পিতৃৰ অসুস্থতাৰ বাবে কম দিনৰ ভিতৰতে পুনৰ মুম্বাইলৈ ঘূৰি আহে আৰু ১৯১৩ চনৰ ১২ ফেব্ৰুৱাৰীত দেউতাকৰ মৃত্যু হয়।

বৰোদা গাইকোঁৱৰৰ অধীনত চাকৰি কৰি বাবা চাহেবৰ অলপো ভাল লগা নাছিল। আনহাতে উচ্চ শিক্ষা লোৱাৰ বাবে বিদেশলৈ যোৱাৰ কথাও মনে মনে চিন্তা কৰিছিল। বিদেশলৈ পঢ়িবলৈ যাবলৈ প্ৰচুৰ ধনৰ প্ৰয়োজন। লগতে আছে পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণৰ কথাও। ইমান ধন কেনেকৈ গোটাৰ - এইলৈ দুশ্চিন্তাত ভুগিছিল তেওঁ। এই কথা ঠিক যে, মানুহৰ লক্ষ্য যদি স্থিৰ থাকে, সেই লক্ষ্যত এদিন নহয় এদিন উপনীত হ'বই। বাবা চাহেবে নিজৰ মনৰ কথাবোৰ বৰোদা গাইকোঁৱৰক মুকলিকৈ কৈছিল। গাইকোঁৱৰে বৰোদাৰ জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ হকে কাম কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি লৈ প্ৰতিমাহে ১১.৫০ বৃটিছ পাউণ্ড ধন জলপানি হিচাপে বাবা চাহেবক প্ৰদান কৰে তিনি বছৰৰ বাবে। তেওঁ আমেৰিকাৰ কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ত ৰাজনৈতিক বিভাগত স্নাতকোত্তৰ শ্ৰেণীত ভৰ্ত্তি হয়। নিউয়কৰ লিভিংষ্টন হলত নাৰাল বাথেনা নামৰ এজন পাৰ্ছী বন্ধুৰ সৈতে বাবা চাহেব একেলগে আছিল। দুয়ো আজীৱন বন্ধু আছিল।

১৯১৬ চনত বাবা চাহেবে এম. এ পাছ কৰিছিল। অৰ্থনীতি বিষয়ত মেজৰ আছিল আৰু লগতে সমাজ বিজ্ঞান, বুৰঞ্জী, দৰ্শন আৰু নৃতত্ত্ব সহযোগী বিষয়

আছিল। "Ancient Indian Commerce" শিৰোনামেৰে এখন থেচিচ এম. এ. ৰ বাবে জমা দিছিল। ১৯১৬ চনত দ্বিতীয়টো এম. এ. থেচিচ "National Devidend of India - A Historic and Analytical Study" বিশ্ববিদ্যালয়ত জমা দিছিল। সেই একে বছৰতে প্ৰখ্যাত নৃতত্ত্ববিদ অধ্যাপক আলেকজেণ্ডাৰ গোলণ্ডেনৱেইজাৰৰ অধ্যক্ষতাত অনুষ্ঠিত এক গান্ধীৰ্যপূৰ্ণ চেমিনাৰত বাবা চাহেবে তেওঁৰ থেচিচ "Castes in India: Their Machanism, Genesis and Development" পাঠ কৰিছিল। ১৯১৬ চনৰ অক্টোবৰ মাহত আইন অধ্যয়নৰ বাবে "Gray's in for Law" আৰু অৰ্থনীতি অধ্যয়নৰ বাবে "London School of Economics and Political Science" ত ভৰ্তি হয় আৰু ডক্টৰেট উপাধিৰ বাবে কাম আৰম্ভ কৰে। ১৯১৭ চনৰ জুন মাহত তেওঁ বৰোদা গাইকোঁৱৰৰ জলপানীৰ ম্যাদ শেষ হোৱাত ভাৰতলৈ ঘূৰি আহিবলৈ বাধ্য হয়। তথাপি তেওঁক চাৰি বছৰৰ ভিতৰত থেচিচ জমা দিবলৈ অনুমতি প্ৰদান কৰে।

ভাৰতলৈ ঘূৰি অহাৰ পিচত তেওঁ বৰোদা ৰাজ্য চৰকাৰৰ চাকৰিত যোগদান কৰে। কিন্তু কম সময়ৰ ভিতৰতে চাকৰি এৰিবলৈ বাধ্য হয়। এই সময়ছোৱাত পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণৰ বাবে বাবা চাহেবে টিউচন কৰিছিল, একাউণ্টেণ্ট, বিজিনেছ কনচাল্টেণ্ট ৰূপে কাম কৰিছিল যদিও ব্যৰ্থ হৈছিল। ১৯১৮ চনত তেওঁ বম্বেৰ Sydenham College of Commerce and Economics অত পলিটিকেল ইকনমীৰ অধ্যাপক ৰূপে যোগদান কৰে।

অস্পৃশ্যতাৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ

এজন ভাৰতীয় বিদ্বান ৰূপে ভাৰত চৰকাৰৰ আইন ১৯১৯, প্ৰণয়নৰ বাবে গঠিত চাউথ বুৰো কমিটিত যোগদান কৰিবলৈ বৃটিছে বাবা চাহেবক আমন্ত্ৰণ জনায়।

সেই সময়ত ভাৰতীয় হিন্দু সমাজত জাতিভেদ প্ৰথা আছিল। নিম্নশ্ৰেণীৰ লোকক অস্পৃশ্য জ্ঞান কৰিছিল। বাবা চাহেবে অস্পৃশ্যতাৰ বিৰুদ্ধে মাত মতিছিল। ধৰ্মৰ ভিত্তিত আৰু পিচপৰা জাতিৰ বাবে সংৰক্ষণ আৰু পৃথক নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তনৰ বাবে তেওঁ যুক্তি দৰ্শাইছিল। ১৯২০ চনত মুম্বাইৰ পৰা বাবা চাহেবে 'মুকনায়ক' নামৰ সাপ্তাহিক কাকত এখন প্ৰকাশ কৰে। এই কাকতৰ জৰিয়তে তেওঁ গোড়া হিন্দু ৰাজনীতিবিদৰ বিৰুদ্ধে লিখিবলৈ লয়। বাবা চাহেবে উকালতি কৰি সফল হৈছিল। সমাজত প্ৰতিষ্ঠাও লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল কম সময়ৰ ভিতৰতে। তেওঁ 'বহিস্কৃত হিতাকাৰিণী সভা' নামৰ এক সংগঠন আৰম্ভ কৰে। এই সংগঠনৰ জৰিয়তে অস্পৃশ্য জাতিৰ শিক্ষা আৰু আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নৰ হকে কাম কৰিছিল।

১৯২৭ চনত বাবা চাহেবে অস্পৃশ্যতাৰ বিৰুদ্ধে গণ আন্দোলন আৰম্ভ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লয়। তেওঁ গাঁৱে-গাঁৱে গৈ মানুহক বুজাইছিল - "অস্পৃশ্যতা কেৱল ভাৰততহে আছে। পৃথিৱীৰ আনদেশত নাই। অস্পৃশ্যতা উচ্চ বৰ্ণ হিন্দুৰ সৃষ্টি। মানুহ ভগৱানৰ সন্তান। ভগৱানৰ সন্তান সকলো সমান। গতিকে অস্পৃশ্য জাত কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে। যাক অস্পৃশ্য জাত বোলা হয়, সেই সকলে উচ্চ বৰ্ণ হিন্দুৰ সমানেই সকলো অধিকাৰ পাব লাগে। ৰাজহুৱা নাদ, পুখুৰী, নৈৰ ঘাটৰ পৰা পানী তোলাৰ অধিকাৰ অস্পৃশ্য সকলেও পাব লাগে। সকলো মন্দিৰতে অস্পৃশ্য সকলক প্ৰবেশ কৰাৰ অধিকাৰ দিব লাগে।" বাবা চাহেবে মাহাৰ নগৰৰ সোঁ মাজত থকা ৰাজহুৱা পুখুৰীৰ পৰা পানী তোলাৰ অধিকাৰ অস্পৃশ্য সকলক দিবৰ বাবে সত্যাগ্ৰহ কৰিছিল। ৰাজহুৱা খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। অস্পৃশ্য সকলক লগত লৈ ৰাজহুৱা নাদ, কুঁৱা, পুখুৰী আৰু নৈৰ ঘাটৰ পৰা পানী তুলিছিল, পানী খাইছিল, গা ধুইছিল ইত্যাদি। মন্দিৰত প্ৰৱেশ কৰি পূজা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

১৯২৫ চনত বম্বে প্ৰেছিডেন্সী কমিটিত বাবা চাহেবক নিযুক্ত কৰা হৈছিল - সদৌ ইউৰোপীয়া চাইমন কমিচনৰ সৈতে কাম কৰিবলৈ। এই কমিচনৰ বিৰুদ্ধে সমগ্ৰ ভাৰতত তীব্ৰ প্ৰতিবাদৰ হৈছিল। বেছিভাগ ভাৰতীয়ই চাইমন কমিচনক প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিল। তেনে মুহূৰ্ত্তত বাবা চাহেবে পৃথককৈ ভবিষ্যত সংবিধান সংশোধনৰ বাবে কেতবোৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল।

ৰাজনৈতিক জীৱন

বাবা চাহেব ১৯৩৫ চনত মুম্বাইৰ গভাৰ্ণমেণ্ট ল' কলেজৰ প্ৰিন্সিপাল পদত নিযুক্ত হয়। এই পদত তেওঁ দুবছৰ কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। এই সময়খিনিত তেওঁ মুম্বাইত নিজকে থান-থিত লগোৱাৰ কামত ব্যস্ত আছিল। তেওঁ নতুনকৈ এটা ঘৰ নিৰ্মাণ কৰাইছিল য'ত আছিল এটা বিশাল লাইব্ৰেৰী। এই লাইব্ৰেৰীত ৫০,০০০ খন গ্ৰন্থ আছিল। সেই বছৰতে পত্নী ৰমাবাই দুৰাৰোগ্যত ভুগি প্ৰাণ হেৰুৱাইছিল। পত্নীৰ ইচ্ছা আছিল পান্ধাপুৰলৈ গৈ তীৰ্থ স্নান কৰাৰ। কিন্তু বাবা চাহেবে তেওঁক নিনিলে। তেওঁ ৰমাবাইক কৈছিল - “হিন্দুৰ পান্ধাপুৰৰ পৰিৱৰ্ত্তে মই তোমাৰ বাবে নতুনকৈ পান্ধাপুৰ নিৰ্মাণ কৰিম। হিন্দুৰ পান্ধাপুৰে আমাক মাথোঁ অস্পৃশ্যহে কৰিলে।” ১৯৩৫ চনৰ ১০ অক্টোবৰত নাছিকত অনুষ্ঠিত হোৱা ইয়োলা ধৰ্মান্তৰণ সভাত তেওঁ আনধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ ইচ্ছাৰ কথা মুকলিকৈ ঘোষণা কৰিছিল আৰু তেওঁৰ অনুগামী সকলকো হিন্দু ধৰ্ম ত্যাগ কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছিল। এই কথা পৰৱৰ্ত্তী সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইত সভা-সমিতিবোৰত তেওঁ কৈ ফুৰিছিল।

১৯৩৬ চনত বাবা চাহেবে এটা নতুন ৰাজনৈতিক দল গঠন কৰে। লেবাৰ পাৰ্টি নামকৰণ কৰা এই দলটোৱে ১৯৩৭ চনৰ নিৰ্বাচনত বিধান সভাত ১৫ খন আসন দখল কৰিবলৈ সক্ষম হয়। সেই বছৰতে 'All India Schedule Caste Federation' নামৰ তেওঁৰ গ্ৰন্থখন প্ৰকাশ হয়। জীৱনৰ কৰ্ম সফলতাই তেওঁৰ মনত

যথেষ্ট উৎসাহ যোগাইছিল আৰু হিন্দু সমাজৰ জাতিভেদ প্ৰথা, অস্পৃশ্যতা আৰু উচ্চ বৰ্ণ হিন্দুৰ বিৰুদ্ধে কঠোৰ ভাৱে গ্ৰন্থখনত সমালোচনা কৰিছিল। তেওঁ প্ৰতিৰক্ষা পৰামৰ্শদাতা কমিটিৰ সদস্য আৰু ভাইচৰয়ৰ মন্ত্ৰী পৰিষদৰ শ্ৰম মন্ত্ৰী আছিল। অস্পৃশ্যতাৰ বিষয়ত কংগ্ৰেছ আৰু মহাত্মা গান্ধীয়ে লোৱা ভূমিকাকো বাবা চাহেবে কঠোৰ ভাষাৰে সমালোচনা কৰিছিল। পৰৱৰ্ত্তী সময়ত তেওঁ লেবাৰ পাৰ্টিৰ নাম সলাই 'All India Schedule Caste Federation' ৰাখিছিল যদিও ১৯৪৬ চনৰ নিৰ্বাচনত দলটোৱে বেয়াকৈ মুখ খেকেচা খায়।

১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টত ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা লাভ কৰে। কংগ্ৰেছৰ নেতৃত্বত দিল্লীত নতুন চৰকাৰ গঠন হয়। জৱাহৰলাল নেহৰুৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে বাবা চাহেবে কংগ্ৰেছ মন্ত্ৰী সভাত আইন মন্ত্ৰী ৰূপে যোগদান কৰে। ২৯ আগষ্টত তেওঁক ভাৰতীয় সংবিধান প্ৰণয়ন কমিটিৰ অধ্যক্ষ ৰূপে নিয়োগ কৰা হয়। স্বাধীন ভাৰতৰ বাবে এখন নতুন সংবিধান ৰচনা কৰাৰ পবিত্ৰ কামত তেওঁ নিষ্ঠাৰে সম্পূৰ্ণৰূপে আত্ম নিয়োগ কৰে। লগতে তেওঁ বৌদ্ধ ধৰ্মৰ পুৰণি গ্ৰন্থ সমূহ অধ্যয়নো কৰিবলৈ লয়। ভাৰতবৰ্ষ এখন বিশাল দেশ। ইয়াত বহু ভাষা-ভাষী, জাতি উপ-জাতিয়ে বাস কৰে। ভাৰতীয় সংবিধানত দেশৰ সকলো ভাষা-ভাষী, জাতি উপ-জাতিৰ ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰা, আশা-আকাংক্ষাক যাতে ঠাই দিব পাৰে, তাৰবাবে বাবা চাহেবে চেষ্টা চলাইছিল। ইয়াৰ বাবে বহু অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। বহু শ্ৰম কৰিবলগীয়া হৈছিল। এই প্ৰচেষ্টাক তেওঁৰ বহু গুণ মুগ্ধই মুকলিকৈ প্ৰশংসা কৰিছিল। বাবা চাহেবে প্ৰণয়ন কৰা নতুন সংবিধানৰ জঁকাটো আছিল পাশ্চাত্যৰ কিন্তু আত্মা আছিল ভাৰতবৰ্ষৰ। ভাৰতবাসীৰ আশা আকাংক্ষাক প্ৰতিফলিত কৰি প্ৰণয়ন কৰা খচৰা ভাৰতীয় সংবিধানখন ১৯৪৯ চনৰ ২৬ নৱেম্বৰত অনুষ্ঠিত সংবিধান সভাত গৃহীত হয়।

১৯৫১ চনত বাবা চাহেবে মন্ত্ৰীসভাৰ পৰা পদত্যাগ কৰে। সংসদত 'হিন্দু কোডবিল' সন্দৰ্ভত হোৱা আলোচনাৰ সময়ত বাবা চাহেব বৰ বেয়াকৈ সমালোচিত হৈছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহৰুৱে তেওঁক সমৰ্থন জনাইছিল যদিও কংগ্ৰেছৰ বহু সাংসদে সমালোচনা কৰিছিল। ১৯৫২ চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচনত বাবাচাহেবে নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থীৰূপে প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰি বৰ বেয়াকৈ পৰাজিত হয় আৰু মৃত্যুৰ সময়লৈকে ৰাজ্য সভাৰ সাংসদ হৈ আছিল।

বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ

অস্পৃশ্যতাই বাবা চাহেবৰ মনত হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰতি তিক্ততা আনিছিল। অস্পৃশ্যতাক দূৰ কৰিবলৈ তেওঁ প্ৰচেষ্টা চলাইছিল যদিও উচ্চ বৰ্ণ হিন্দুৰ বাধাৰ সন্মুখীন হৈছিল। হিন্দু ধৰ্ম ত্যাগ কৰি কোন ধৰ্মক গ্ৰহণ কৰিব এইলৈ তেওঁ চিন্তাত পৰিছিল। সংবিধান প্ৰণয়নৰ সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ অতীত বুৰঞ্জী অধ্যয়নৰ এক সুযোগ পাইছিল। অতীজত সমগ্ৰ ভাৰতবাসীয়ে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। বুদ্ধক নাৰায়ণৰ অৱতাৰৰূপে হিন্দুৱে গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁ অধ্যয়ন কৰি পাইছিল যে, অতীজত তেওঁৰ পূৰ্ব পুৰুষ মাহাৰ সকল বৌদ্ধ আছিল। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰা ত্যাগ নকৰাৰ বাবেই গাঁৱৰ হিন্দু মানুহে পূৰ্বপুৰুষ মাহাৰ সকলক গাঁৱৰ পৰা বহিস্কাৰ কৰিছিল জুই, পানী নিষেদ কৰি। তেনেদৰেই মাহাৰ সকল অস্পৃশ্য হৈ পৰিছিল। বৌদ্ধ গ্ৰন্থ সমূহ অধ্যয়ন কৰোঁতে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ প্ৰতি তেওঁ আকৃষ্ট হ'ব ধৰে। ১৯৫০ চনত বাবা চাহেবে শ্ৰীলংকা ভ্ৰমণৰ সময়ত বৌদ্ধ সন্মিলনত অংশ লয়। তাত বৌদ্ধ সন্ন্যাসী আৰু বৌদ্ধ পণ্ডিত সকলৰ লগত মুকলিকৈ মত বিনিময় কৰিবলৈ সুযোগ পায়। পুণেত এটা নতুন বৌদ্ধবিহাৰ উদ্বোধন কৰোঁতে বৌদ্ধ ধৰ্ম সন্দৰ্ভত এখন গ্ৰন্থ লিখাৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল। গ্ৰন্থখন লিখি শেষ কৰাৰ পিচতেই তেওঁ বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ ইচ্ছাৰ কথা ব্যক্ত কৰে। ১৯৫৪ চনত তেওঁ

ব্ৰহ্মদেশৰ ৰেঙ্গুনত অনুষ্ঠিত হোৱা বিশ্ব বৌদ্ধ সন্মিলনত ভাগ লৈছিল। ১৯৫৫ চনত বাবা চাহেবে ভাৰতীয় বৌদ্ধ মহাসভা প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। ১৯৫৬ চনত "বুদ্ধ আৰু তেওঁৰ ধৰ্ম" গ্ৰন্থখন তেওঁ লিখি শেষ কৰে। গ্ৰন্থখন তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিচতহে প্ৰকাশিত হয়।

শ্ৰীলংকাৰ বৌদ্ধ সন্ন্যাসী হান্মালাৰা সাধাছিতাৰ সৈতে হোৱা সাক্ষাতৰ পিচতেই বাবা চাহেবে আনুষ্ঠানিক ভাৱে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানৰ আয়োজন কৰে। ১৯৫৬ চনৰ ১৪ অক্টোবৰৰ দিনা নাগপুৰত এক বিশাল জনসমাগমৰ মাজত বাবা চাহেবে আনুষ্ঠানিক ভাৱে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰে। অনুষ্ঠানত সৰ্ব প্ৰথমে বাবা চাহেবে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ শৰণ বাক্য পাঠ কৰে। তাৰ পিচত তেওঁৰ পাঁচ লাখ সমৰ্থকে একে লগে বৌদ্ধ ধৰ্মত দীক্ষিত হয়। ইয়াৰ পিচতেই তেওঁ নেপালৰ কাঠমাণ্ডুত অনুষ্ঠিত চতুৰ্থ বিশ্ব বৌদ্ধ সন্মিলনত ভাগ লয়।

মহাপ্ৰয়াণ

বাবা চাহেব ১৯৪৮ চনৰ পৰা বহুমুত্ৰ ৰোগত ভুগি আছিল। হতাশাত ভুগি ১৯৫৪ চনৰ জুন মাহৰ পৰা অক্টোবৰ মাহলৈকে বাবা চাহেব নৰিয়াৰ পাৰ্চীত আছিল। তেওঁৰ দৃষ্টি শক্তিও কমি আহিছিল। ৰাজনৈতিক সমালোচনাবোৰে তেওঁৰ স্বাস্থ্য হানি কৰাত অৰিহণা যোগাইছিল। ১৯৫৫ চনত 'বুদ্ধ আৰু তেওঁৰ ধৰ্ম' এই গ্ৰন্থখন লিখাৰ কামত বাবা চাহেবে ইমান শ্ৰম কৰিছিল - যাৰ বাবে তেওঁৰ স্বাস্থ্য ভাগি পৰিছিল। ১৯৫৬ চনৰ ৬ ডিচেম্বৰৰ দিনা দিল্লীৰ নিজ বাসগৃহত নিদ্ৰা অৱস্থাতে বাবা চাহেবৰ মহাপ্ৰয়াণ ঘটে।

লাখ লাখ মানুহৰ সমাগমৰ মাজত সম্পূৰ্ণ বৌদ্ধ ৰীতি-নীতিৰে বাবা চাহেবৰ শেষকৃত্য দাৰত ৭ ডিচেম্বৰৰ দিনা সম্পন্ন কৰা হয়। এই অনুষ্ঠানত ভাগ লোৱা তেওঁৰ সকলো সমৰ্থকে সেই স্থানতে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি বাবা চাহেবৰ আত্মাৰ শান্তিৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰে।

মৃত্যুৰ পিচত বাবাচাহেবৰ দিল্লীৰ ২৬ নং আলিপুৰ পথত থকা বাসগৃহটো স্মাৰক ভৱন হিচাপে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয়। ১৪ এপ্ৰিলৰ দিনটো তেওঁৰ জন্ম তিথিকৈ চৰকাৰী বন্ধ পালন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হয়। ১৯৯০ চনত ভাৰতীয় সংবিধান প্ৰণেতা ভাৰতমাতাৰ সু-সন্তান ড° ভীমৰাও ৰামজী আশ্বেদকাৰক ভাৰতবৰ্ষৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান 'ভাৰতৰত্ন' উপাধিৰে (মৰণোত্তৰভাৱে) বিভূষিত কৰা হয়। দেশৰ বহু অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম বাবা চাহেবৰ নামেৰে

নামকৰণ কৰি এইজনা মহান নেতাক জন গণৰ মাজত স্মৰণীয় কৰি ৰখাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। এইবছৰ তেওঁৰ ১২৫ বছৰীয়া জন্ম-জয়ন্তী সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে পালন কৰাৰ আয়োজন চলিছে। বৰ্ষজোৰা এই জন্ম জয়ন্তী ২০১৬ চনৰ ১৪ এপ্ৰিলত আৰম্ভ হৈছে আৰু ২০১৭ চনৰ ১৩ এপ্ৰিলত সামৰণি পৰিব। প্ৰতিজন ভাৰতীয়ই বাবা চাহেবৰ ১২৫ বছৰীয়া জন্ম-জয়ন্তীৰ সকলো কাৰ্যসূচীত ভাগ লৈ মহান নেতা গৰাকীক শ্ৰদ্ধা জনাবলৈ বিনম্ৰ অনুৰোধ জনালো।

প্ৰান্তীয় যোজনা বৈঠক - ২০১৬

যোৱা ১০ আৰু ১১ জুন, ২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, নাৰেঙ্গী, গুৱাহাটীত দুদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ প্ৰান্তীয় যোজনা বৈঠক অনুষ্ঠিত হৈ যায়। বৈঠকত বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ মাননীয় উপ-সভাপতি শ্ৰী নৱ কুমাৰ দত্তদেৱে। সভাৰ উদ্দেশ্য বাখ্যাৰ লগতে ইয়াৰ আগন্তুক কাৰ্যকলাপ সম্পৰ্কে আঁত ধৰে উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় উপ-সমিতি, শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সম্পাদক শ্ৰী বশিষ্ঠ ৰাম ডেকাই। প্ৰাস্তৱিক ভাষণ প্ৰদান কৰে সমিতিৰ সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী নৃপেন বৰ্মনে। সমিতিৰ সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰী সদা দত্তদেৱ উপস্থিত থাকি মাৰ্গদৰ্শন কৰায়।

বৈঠকত কাৰ্যকৰী পৰিষদৰ বৰেণ্য বিশিষ্ট ব্যক্তি সকলৰ লগতে প্ৰান্তীয় বিষয় প্ৰমুখ, বিভাগ প্ৰমুখ, পূৰ্ণকালীন কাৰ্যকৰ্তা, সংকুল প্ৰমুখ আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত বিশিষ্ট ব্যক্তি সকল মিলি মুঠ ৭৫ গৰাকী উপস্থিত আছিল। সভাত সংকুল বৃত্ত, নিকেতনৰ গুণগত মানৰ বিকাশৰ লক্ষ্য, আচাৰ্য বিকাশ, বিদ্বৎ পৰিষদ গঠন, গৱেষণা, আন্তঃ গাঁথনি, পৰিচালনা সমিতি, পঞ্জীয়ন, নথি-পত্ৰ সংৰক্ষণ আদি বিশেষ বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা হয়। প্ৰান্তীয় যোজনা বৈঠকৰ দ্বাৰা যোজনা অনুসৰি ২০২৫ চনৰ ভিতৰত বিদ্যা ভাৰতীৰ কাৰ্যৰ অধিক প্ৰগতিৰ পৰিকল্পনা আগত ৰাখি বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা হয়।

২০১৫ বৰ্ষত সংস্কৃতি বোধ পৰিযোজনাৰ অধীনত হোৱা প্ৰবন্ধ প্ৰতিযোগিতাত এইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু আচাৰ্য্যই স্থান লাভ কৰি নিকেতনৰ লগতে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমলৈ সুনাম কঢ়িয়াই আনে - প্ৰান্তীয় স্তৰত প্ৰথম স্থান লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল :

শিশু বৰ্গ - ৪ৰ্থ শ্ৰেণী - শ্ৰী বহিমান গগৈ, বি.এল.বেৰিয়া সৰস্বতী শিশু মন্দিৰ, লাচিত নগৰ, ডিব্ৰুগড়।
বালক বৰ্গ - সপ্তম শ্ৰেণী - শ্ৰী অনিৰ্বাণ দত্ত - বি.এল.বেৰিয়া সৰস্বতী শিশু মন্দিৰ, লাচিত নগৰ, ডিব্ৰুগড়।
কিশোৰ বৰ্গ - নৱম শ্ৰেণী - শ্ৰী অভিজিত দাস - শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, টিহু, নলবাৰী।

অখিল ভাৰতীয় স্তৰত এই সকল আচাৰ্য্যই স্থান লাভ কৰে :

পঞ্চম স্থান : শ্ৰী উপাসনা তালুকদাৰ - শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, টিহু, নলবাৰী।

উদ্বিগ্ন বঁটা : শ্ৰী মনমণি শৰ্মা - শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, মিলনপুৰ, শোণিতপুৰ।

পণ্ডিত দীনদয়াল উপাধ্যায়ৰ দৃষ্টিত শিক্ষাৰ লক্ষ্য আৰু বিদ্যাৰ্থীৰ কৰ্তব্য

- নৃপেন বৰ্মন

ঋষি অৰবিন্দই কৈছিল - যি শিক্ষাই কেৱল তথ্য জনাতেই সীমিত থাকে সেয়া শিক্ষা বুলি ক'ব নোৱাৰি। সমস্ত জ্ঞানৰ ভাণ্ডাৰ মানুহৰ ভিতৰত আছে। শিক্ষাৰ কাম হৈছে বাহিৰৰ জ্ঞান ভৰাই দিয়াৰ সলনি ভিতৰৰ পৰা জ্ঞান জাগৰণৰ স্থিতি উৎপন্ন কৰোৱা। সেইবোৰহে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা - যিয়ে অতীতৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বৰ্তমানত সংব্যৱহাৰ কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ পুনঃ নিৰ্মাণ কৰিব পাৰে।

Education aims at making children capable of becoming responsible Productive and useful memebhrs of a society.

শিক্ষাই শিশুৰ ব্যক্তিগত বিকাশৰ লগে লগে সমষ্টিগত আৰু ৰাষ্ট্ৰগত বিকাশ সাধিব লাগে। গতিকে ভাৰতৰ বিকাশ হ'বলৈ হ'লে ইয়াৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা ভাৰতীয়কৰণ হ'ব লাগিব। পণ্ডিত দীনদয়াল উপাধ্যায়দেৱে কৈছিল- দেশৰ ভবিষ্যত ভাৰতৰ শ্ৰেণী কোঠাত লালন-পালন কৰা। গতিকে এই দায়িত্ব আনক (বিদেশক) দিয়া একেবাৰে অনুচিত যিটো সমাজৰ বাবে হানিকাৰক। সেয়েহে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বাহিৰা শক্তিৰ হস্তক্ষেপ দেশৰ কাৰণে কেতিয়াও কল্যাণ কাৰক হ'ব নোৱাৰে। কাৰণ শিশু সকলৰ কুমলীয়া মনত দেশৰ সংস্কৃতি, পৰম্পৰা ঐতিহ্য, স্বাভিমানৰ সলনি যদি তাৰ পৰিপন্থী বিদেশী অথবা ৰাষ্ট্ৰ বিৰোধী আৰু সমাজ বিৰোধী কথাই বেথাপাত কৰে তাৰ সুদূৰ পৰিণাম দেশে ভোগ কৰিব লাগিব। গতিকে সমাজৰ প্ৰতিজন সচেতন নাগৰিকৰ এইটো পবিত্ৰ কৰ্তব্য যে দেশৰ প্ৰত্যেক শিশুক সু-শিক্ষা দিব লাগে। শিক্ষা ব্যৱস্থা স্বতন্ত্ৰ হ'ব লাগে। ইয়াৰ কোনো ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ থাকিব নালাগে। দীন দয়ালজীয়ে তিনি প্ৰকাৰ শিক্ষকৰ অৱধাৰণাৰ কথা

কৈছিল - প্ৰথম হ'ল ভাৰতীয় শাস্ত্ৰত কৈছে "মাতাঃ প্ৰথম গুৰুঃ" যিকোনো শিশুৰে সৰ্ব প্ৰথম সংস্পৰ্শলৈ অহা ব্যক্তি হৈছে 'মা'। তাৰ পিচতহে পৰিয়ালৰ অন্য সকলো যেনে - পিতা, ককা-আইতা, খুড়া-খুড়ী, ভাই-ভনী আদিৰ সৈতে সম্পৰ্ক তথা সংস্পৰ্শত আহে। তাৰ পিচত ওচৰ চুবুৰীয়া ইষ্ট-কুটুম্ব আদিৰ লগতে ক্ৰমান্বয়ে সমাজ ৰাজ্য দেশৰ সৈতে লাহে লাহে সম্পৰ্ক বাঢ়ি যায়। যাক ভাৰতীয় আধ্যাত্মিকতাত সপ্তপদী যাত্ৰা বুলি কোৱা হয়। (ব্যক্তি, পৰিয়াল, সমাজ, ৰাষ্ট্ৰ, বিশ্ব, সৃষ্টি আৰু পৰমেষ্ঠী) গতিকে জনা-নজনাকৈ মা-দেউতা, পৰিয়ালৰ সদস্য, জ্যেষ্ঠ-কনিষ্ঠ, গুৰু সকল, সহপাঠী সকলোৰে প্ৰভাৱ (সংস্কাৰ) ব্যক্তিৰ ওপৰত পৰে। গতিকে কেৱল মায়ে নহয় সমাজৰ প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰ পৰাই শিশুৰে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। গতিকে সমাজৰ প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে শিক্ষক। সেয়েহে শিক্ষা ভাল হ'ব লাগিলে সমাজৰ প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে সামাজিক দায়িত্ব বহন কৰিব লাগিব।

দ্বিতীয়তে আচাৰ্যদেৱো ভৱঃ আজি আমাৰ দেশত শিক্ষা ব্যৱস্থা এনেকুৱা হৈছে যে বিদ্যালয়ৰ মাধ্যমেৰে শিক্ষাক কেৱল সৰ্বজন মান্যতা দিয়াহে হৈছে। কেৱল পাঠ্যপুথি, পাঠ্যক্ৰম আৰু পৰীক্ষাৰ মাধ্যমেৰে অক্ষৰ জ্ঞান দি শিক্ষিত কৰাতোৱেই শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য হোৱা যেন লাগিছে। য'ত শিক্ষকৰ নিজৰে স্বাভিমান নাই। বহুত বাৰ এনেকুৱা দেখা যায় শিক্ষকে নিজৰ শিক্ষকতা বৃত্তিক লৈ ইমানে অসন্তুষ্ট যে- কোনোবাই যদি কৈছে বহুত পাপৰ ফলতহে শিক্ষক হৈছো নেকি, কোনোবাই হয়টো কয় শিক্ষক হোৱাতকৈ মুচি হোৱাই ভাল। যাৰ বাবে আজি শিক্ষকৰ গৰিমা কমি গৈছে। বহুত বাৰ এনেকুৱা হয় যে সকলো ধৰণৰ চৰকাৰী চাকৰিৰ পৰীক্ষা দি ক'তো

নাপাইহে শিক্ষক হোৱা দেখা যায় বা শিক্ষক হৈও বহুতে অন্য চাকৰিৰ বাবে সাক্ষাৎকাৰ দি থাকে। আনকি সমাজতো এনে দৃষ্টি-ভঙ্গী দেখা যায় যে “বেচেৰা শিক্ষক”। যাৰ বাবে নতুন প্ৰজন্মই শিক্ষক হ'ব নিবিচাৰে। যিখন দেশত শিক্ষকৰ স্থান ইমান ওপৰত আছিল যে কোৱা হয় ‘আচাৰ্য দোৱো ভৰ’, শিক্ষক দেৱতা সদৃশ। ইমানেই নহয় ইয়াত গুৰুৰ স্থান ইমান শ্ৰেষ্ঠ যে যদি ভগৱান আৰু গুৰু একেলগে মোৰ সন্মুখত উপস্থিত হয়, তেনেহ'লে গুৰুকহে প্ৰথমে সেৱা কৰিম। আজিৰ সমাজে শিক্ষকক উচিত সন্মান দিব লাগিব। আৱশ্যক হ'লে শিক্ষক সকলৰ ভৰণ-পোষণৰ দায়িত্বও সমাজে ল'ব লাগিব। যদি সাঁচা অৰ্থত সমাজ বা দেশ শিক্ষিত হ'ব লাগে তেনেহ'লে প্ৰথমে শিক্ষকৰ গৰিমা ঘূৰাই আনিব লাগিব। শিক্ষক সকলো স্বাভিমানী হ'ব লাগিব। সমাজে শিক্ষকসকলক উচিত সন্মান তথা উচিত স্থান দিব লাগিব। ৰাজনৈতিক হাতোৰাৰ পৰা শিক্ষক সকল মুক্ত হ'ব লাগিব। তেতিয়াহে শিক্ষক সকল “আচাৰ্য দোৱো ভৰ” হ'ব পাৰিব। শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য পূৰণৰ বাবে শিক্ষাব্যৱস্থাৰ শুধৰণি হ'ব লাগিব। শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ শুধৰণি হ'বলৈ হ'লে শিক্ষক সকল শুদ্ধ হ'ব লাগিব। তেতিয়াহে সমাজ শিক্ষিত তথা সংস্কাৰ যুক্ত হ'ব। এই দায়িত্ব কোনেও অকলে ল'ব নোৱাৰে। শিক্ষক সকলে নিজে আৰু সমাজ, চৰকাৰ সকলোৱে মিলি শিক্ষক সকলৰ হেৰোৱা গৌৰৱ ঘূৰাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব। প্ৰাথমিক স্তৰৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয়লৈ শিক্ষকসকলৰ যথাযোগ্য স্থান সমাজ তথা চৰকাৰীতন্ত্ৰই দিব লাগিব। তেতিয়াহে ‘আচাৰ্য দোৱো ভৰ’ কথাষাৰ সাৰ্থক হ'ব।

আত্মদীপো ভব : প্ৰত্যেক শিক্ষাৰ্থী নিজেই শিক্ষক হ'ব লাগিব। কেৱল ঔপচাৰিক শিক্ষা লাভ কৰিলে নহ'ব। সমাজৰ সকলো ক্ষেত্ৰৰ পৰা শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। নিয়মিত স্বাধ্যায় কৰিব লাগিব। স্বাধ্যায়ৰ দ্বাৰাহে মানুহে নিজৰ বিকাশ কৰিব পাৰে। পঠন, মনন আৰু চিন্তনৰ দ্বাৰাই আত্ম জ্ঞান লাভ কৰে। আমি যিখিনি জানিছো তাৰ আলামলৈ নতুন জ্ঞানৰ বাবে অধ্যয়ন কৰিব লাগিব।

অধ্যয়ন অবিহনে জ্ঞান বৃদ্ধি নহয়। সেয়েহে অতীতত দীক্ষান্ত সমাৰোহত গুৰুয়ে কৈছিল - “স্বাধ্যাৎ মা প্ৰসাদং” অৰ্থাৎ অধ্যয়নত এলাহ নকৰিবা। তাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে আৰ্জিত জ্ঞানৰ সম্প্ৰসাৰণ হ'ব লাগে। স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল - “বিকাশে জীৱন আৰু সংকোচনেই মৃত্যু (Expansion is life and contraction is death) গীতাত ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণই কৈছিল যে -

“তদ্বিদ্ধি প্ৰণিপাতেন পৰিপ্ৰশ্নেন সেৱয়া।

উপদেশ্যন্তি তে জ্ঞানং জ্ঞানিনস্তত্ত্বদৰ্শিনঃ।।”

অৰ্থাৎ তত্ত্ব মানে জ্ঞানৰ উপলব্ধিৰ বাবে ছাত্ৰ সকলে গুৰুজনৰ প্ৰতি জ্ঞানীজনৰ প্ৰতি আৰু জ্যেষ্ঠজনক সেৱাভাৱে প্ৰণিপাত কৰিব লাগিব। বিনয়ী হ'ব লাগিব আৰু জিজ্ঞাসু প্ৰবৃত্তিৰ হ'ব লাগিব। সেৱাৰ ভাৱ, বিনয়ী আৰু জনাৰ আগ্ৰহ থাকিলে তেওঁ নিশ্চয় আত্ম জ্ঞান প্ৰাপ্ত হ'ব।

স্বাধ্যায়ৰ বাবে প্ৰতিখন বিদ্যালয়ত পুথিভঁড়াল থাকিব লাগে। পুথিভঁড়ালত ছাত্ৰৰ আৱশ্যকীয় উপযুক্ত কিতাপ পৰ্যাপ্ত থাকিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও সং শক্তি তথা আচাৰ্যৰ লগত থাকিও বহুত কথা শিকিব পাৰি। আজিকালি বিভিন্ন মাধ্যমত - বাতৰি কাকত, দূৰদৰ্শন, ৰেডিঅ', ইণ্টাৰনেট আদিৰ পৰাও জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰে। বৰ্তমান সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সন্মুখত কোনো শ্ৰেষ্ঠ লক্ষ্য নাথাকে। বিদ্যাৰ্থী সকলে নিজৰ জীৱনত এটা শ্ৰেষ্ঠ লক্ষ্য ঠিক কৰি ল'ব লাগিব। লক্ষ্য প্ৰাপ্তিৰ বাবে কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিব লাগিব আৰু থাকিব লাগিব মনৰ একাগ্ৰতা। তেতিয়াহে ‘আত্মদীপো ভৱেৎ’ কথাষাৰ সাৰ্থক হ'ব।

ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ আধাৰত আমাৰ দেশৰ ইতিহাস আৰু ভূগোল জানি সং, চৰিত্ৰৱান, উদ্যোগী আৰু দেশভক্ত যুৱক নিৰ্মাণ কৰিব পৰাটো শিক্ষাৰ লক্ষ্য হ'ব লাগে। সেই শিক্ষাৰ দ্বাৰাহে সমাজ তথা দেশৰ কল্যাণ আৰু বিকাশ হ'ব (Education should be routed clutter and committed to progress) ০০০

শিশু বাটিকা

ভেশচনৰ এটি দৃশ্য

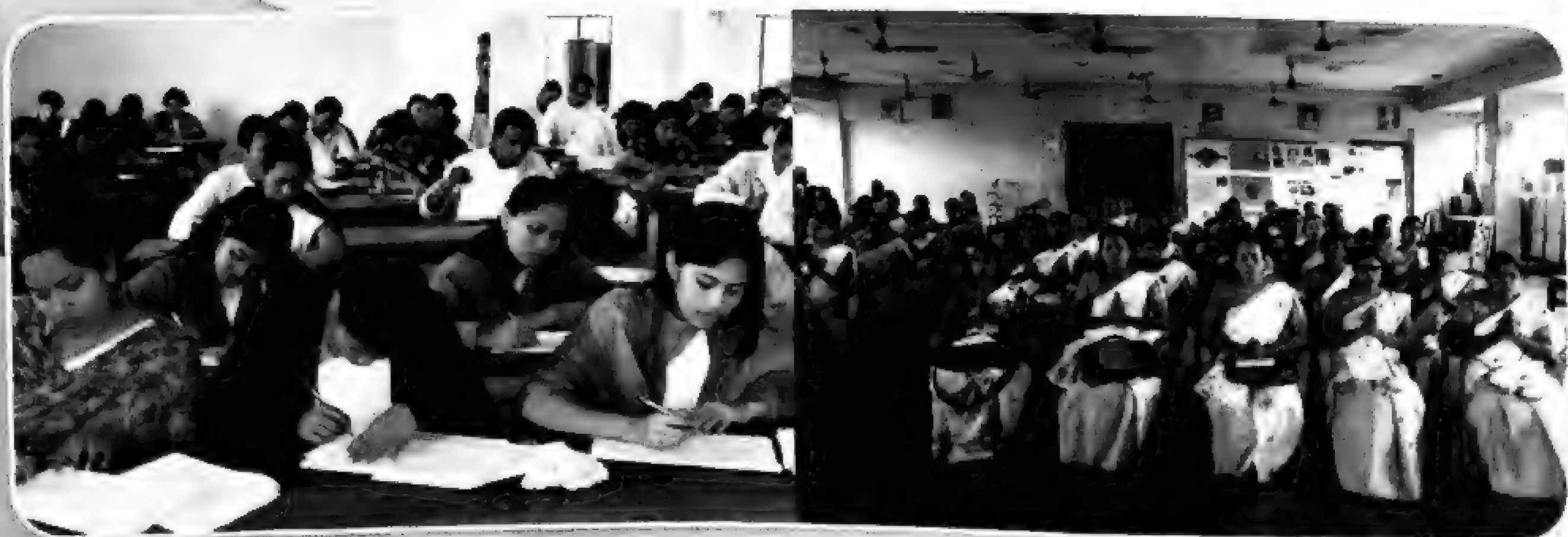

ঘোষ প্রদৰ্শনৰ এটি দৃশ্য

প্ৰান্তীয় ক্ৰীড়া সমাৰোহৰ এটি দৃশ্য

आचार्य प्रशिक्षण दृश्य

বিদ্যা ভাৰতী সংবাদৰ কেইটামান বিশেষ সংখ্যা

বন্যপ্রাণী সংৰক্ষণ কৰোঁ আহক...

আমাকো জীয়াই থাকিব দিয়া....
আমাবো জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ আছে...

আজি মানৱ জাতিয়ে নিজ স্বার্থ সিদ্ধিৰ বাবে বন্যপ্রাণী হত্যা কৰিছে।
অন্ধবিশ্বাসৰ বলি হৈছে নিৰহ জীৱ-জন্তু।
অসম গৌৰৱ এশিঙীয়া গড় আজি বিলুপ্তিৰ পথত। সুন্দৰবন, কৰবেট, গিৰি আদি অভয়াৰণ্যত বাঘ, সিংহ, হাতীৰ সংখ্যা দিনক দিনে কমি আহিছে।
প্রদূষণে পক্ষীকূলবোৰো বিনাশ কৰিছে।
সদায় দেখি অহা ঘৰচিৰিকাজনী আজি সততে দেখা পোৱা নাযায়....

সুস্থ মন আৰু শৰীৰৰ বাবে যোগাসন (বিশ্ব যোগ দিৱস উপলক্ষে)

- আচাৰ্য খনবামন প

মানুহৰ মন আৰু শৰীৰৰ মাজত নিবিড় সম্পৰ্ক আছে। ইটো আনটোৰ পৰিপূৰক। মন ভালে থাকিলে শৰীৰ ভালে থাকে। আকৌ শৰীৰ ভালে থাকিলেহে মনো ভালে থাকে। সেইদৰে মনৰ বিকাৰ হ'লে শৰীৰ ৰোগাগ্ৰস্থ হৈ পৰে। কিন্তু মন সুস্থ সৱল হৈ থাকিলে মানুহ দুৰাৰোগ্যত আক্ৰান্ত হ'লেও আৰোগ্য লাভ কৰিব পাৰে আৰু দীৰ্ঘায়ু হ'ব পাৰে। সেয়ে মনক সুস্থ সৱল কৰি ৰখা অতি প্ৰয়োজন। মনক নিয়ন্ত্ৰণ কৰি শক্তিলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব পাৰিলে অসাধ্য কামো সহজে সাধন কৰিব পাৰি।

মনক নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ একমাত্ৰ উপায় হৈছে - যোগাভ্যাস। মনৰ দুটা ভাগ আছে - এটা ভাল, আনটো বেয়া। বেয়াক আঁতৰাই মনৰ ভাল গুণক নিয়মিত যোগাভ্যাসৰ দ্বাৰা সাৰপানী যোগাই থাকিলে মন সুস্থ সৱল হৈ থাকে আৰু তেতিয়া কোনো ৰোগে শৰীৰত আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে। ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰাচীন শিক্ষা ব্যৱস্থাত যোগাভ্যাস বাধ্যতামূলক আছিল। ঋষি-মুনিৰ আশ্ৰমবোৰ আছিল একো একোখন মহান শিক্ষানুষ্ঠান। জনপদৰ পৰা নিলগত অৰণ্যৰ মাজত নিৰ্মল প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত ঋষি-মুনিৰ আশ্ৰমবোৰ আছিল। তেনে সুন্দৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত সকলো প্ৰকাৰৰ শিক্ষাৰ লগতে যোগাভ্যাস কৰাইছিল শিক্ষাৰ্থী সকলক। গুৰু-শিষ্য পৰম্পৰাৰে প্ৰদান কৰা হৈছিল সকলো প্ৰকাৰৰ শিক্ষা। যোগাভ্যাসৰ ফলত শিক্ষাৰ্থী সকলৰ একাগ্ৰতা আৰু চিন্তা কৰাৰ শক্তি বাঢ়িছিল। এই চিন্তা শক্তিয়েই ভাৰতীয় সকলক অতীতত সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, সাহিত্য-সাংস্কৃতিক, আধ্যাত্মিক আৰু ৰাজনৈতিক দিশত বহু উচ্চ স্তৰলৈ তুলিছিল, যাক পৃথিৱীৰ আনদেশৰ মানুহে ঢুকি পোৱা নাছিল। সেয়ে অতীতত ভাৰতবৰ্ষ আছিল বিশ্ব গুৰু।

কালৰ গতিত ভাৰতীয় সভ্যতাৰ পতন ঘটিছিল অনেক কাৰণত। প্ৰায় সাতশ বছৰ কাল ভাৰতীয় সকল

দাসত্বৰ কবলত আছিল। প্ৰায় দুশ বছৰ কাল ইংৰাজে ভাৰতবাসীক শাসন কৰিছিল। এই সময়চোৱাত ভাৰতত অতীজৰ পৰা চলি অহা সকলো শিক্ষানুষ্ঠান বন্ধ কৰি দিয়া হ'ল আৰু ইংৰাজৰ শিক্ষা পদ্ধতি ভাৰতত প্ৰৱৰ্তন কৰা হ'ল। ফলত ভাৰতবৰ্ষৰ জনসাধাৰণৰ মাজৰ পৰা যোগাভ্যাস হেৰাই গ'ল। গুৰু-শিষ্যৰ পৰম্পৰা কেৱল বৰ্তি থাকিল সাধু-সন্ত সকলৰ মাজত। যোগাভ্যাসো মাথোঁ তাতে আবদ্ধ থাকিল। গুৰু-শিষ্যৰ মাজত আবদ্ধ থকা যোগাভ্যাসক স্বামী বিবেকানন্দই বহুলভাৱে প্ৰচাৰ কৰিছিল বিদেশত - বিশেষকৈ আমেৰিকাত। তথাপিও এটা বন্ধনীৰ মাজতহে আছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত বহু ব্যক্তি আৰু সংগঠনে যোগৰ প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে অশেষ চেষ্টা কৰিছিল। সাম্প্ৰতিক সময়ত বাবা ৰামদেৱকে ধৰি বহু কেইজন মহান পুৰুষে যোগক ব্যাপক ভাৱে প্ৰচাৰৰ ব্যৱস্থা লৈছে। ভাৰত মাতাৰ সু-সন্তান ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ আহ্বান অনুসৰি ৰাষ্ট্ৰ সংঘই প্ৰতি বছৰে ২১ জুনৰ দিনটো 'বিশ্ব যোগ দিৱস' ৰূপে উদ্‌যাপন কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰিছে। ২০১৫ বৰ্ষৰ ২১ জুন তাৰিখে ১৭৬ খন দেশত বিশ্ব যোগ দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়।

যোগাভ্যাস এতিয়া পুনৰ ঘূৰি আহিছে জনসাধাৰণৰ মাজলৈ। যোগ মুকলি ঠাইত কৰিব পাৰিলে ফল বেছি পোৱা যায়। ঘৰৰ ভিতৰত যোগ কৰিলে - ঘৰৰ দুৱাৰ খিৰিকি মেলি ল'ব লাগে যাতে বতাহ চলাচল কৰিব পাৰে। তুলসী বা আন সুগন্ধী ফুলৰ আশে-পাশে থকা বায়ু বিশুদ্ধ হৈ থাকে। তুলসী বা সুগন্ধী ফুলৰ আশে-পাশে যোগাভ্যাস কৰিলে বিশুদ্ধ বায়ু পোনে পোনে শৰীৰে পায়। তেতিয়া শৰীৰ আৰু মন সুস্থ সৱল হৈ থাকে।

যোগাভ্যাস যি কোনো সময়ত কৰিব পাৰি। পানী খোৱাৰ ১৫ মিনিটৰ পিচত, লঘু আহাৰৰ ডেৰ ঘণ্টাৰ পিচত

আৰু গুৰু আহাৰৰ পাঁচ ঘণ্টাৰ পিচত যোগাভ্যাস কৰিব লাগে। পুৱাৰ ভাগত খালী পেটত কৰা যোগাভ্যাস বেছি ফলদায়ক হয়। শোৱাৰ পৰা উঠিয়েই মুখ-হাত ধুই দুই-তিনি গিলাছ কুহুমীয়া গৰম পানী খাই ল'ব লাগে। তাৰ পিচত ১৫-২০ মিনিট সময় সুক্ষ্ম ব্যায়াম বা সূৰ্য নমস্কাৰ আসন কৰিব লাগে। পতঞ্জলি যোগপীঠে সুক্ষ্ম ব্যায়াম, যোগাসন আৰু প্ৰাণায়ামৰ ভিডিঅ, চি.ডি. উলিয়াইছে। তেনে ভিডিঅ, চি.ডি. চাই অনুশীলন কৰিব পাৰি নতুবা অভিজ্ঞ যোগ প্ৰশিক্ষকৰ সহায় লোৱা ভাল।

সুক্ষ্ম ব্যায়ামে শৰীৰৰ জড়তা নাইকিয়া কৰে আৰু শৰীৰটোক যোগাসন কৰিবলৈ উপযোগী কৰি তোলে। বজ্ৰাসন, সৰ্বাংগসন, সৰ্পাসন, হলাসন, পদ্মাসন, অৰ্দ্ধপদ্মাসন, ধনুৰাসন, সহজাসন ইত্যাদি আসনবোৰ সলনা সলনি কৈ সুক্ষ্ম ব্যায়ামৰ পিচত কৰিব লাগে। তাৰ পিচত ১৫ মিনিট সময় নিতৌ প্ৰাণায়াম কৰিব লাগে - শৰীৰ আৰু মনক সুস্থ সৰল কৰি ৰাখিবৰ বাবে।

নিতৌ মাত্ৰ পাঁচ প্ৰকাৰৰ প্ৰাণায়াম কৰিব। প্ৰাণায়ামৰ বাবে যি কোনো সহজ আসনত মেৰুদণ্ড পোন কৰি বহক। আপোনাৰ দৃষ্টি আপোনাৰ নাকৰ আগভাগত ৰাখিবলৈ যত্ন কৰক। ইয়াৰ দ্বাৰা আপোনাৰ মন নিয়ন্ত্ৰণ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিব। তাৰ পিচত ক্ৰমে প্ৰাণায়ামবোৰ কৰি যাওক। প্ৰাণায়ামৰ আৰম্ভণিতে ওম্কাৰ ধ্বনি কৰিব লাগে। প্ৰথমে দুয়ো নাকৰ বিন্ধাৰে সমানে দীঘলীয়াকৈ উশাহ লওক। তাৰ পিচত মুখেৰে ওম্ ধ্বনি কৰি নিশাহ লাহে লাহে মুখেৰে এৰক। ওম্ ধ্বনিত পাঁচটা বৰ্ণ আছে - অ, উ, ঊ, ও আৰু ম। পাঁচো বৰ্ণ উচ্চাৰিত হ'লেহে ওম্কাৰ ধ্বনি সম্পূৰ্ণ হয়। ওম্কাৰ ধ্বনি তিনি বাৰ কৰিব লাগে। নিতৌ দহ বাৰ কৰিলে (একেৰাহে) মনৰ ইচ্ছা পূৰ্ণ হয়। ওম্কাৰ ধ্বনি নাভিৰ পৰা আনিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

(ক) ভট্টিকা :

দুয়ো নাকৰ বিন্ধাৰে সমানে দীঘলীয়াকৈ উশাহ লওক আৰু একেদৰে নিশাহ এৰক। এই প্ৰাণায়াম নিতৌ দুই মিনিট কৰিব।

(খ) কপাল ভাতি :

দুয়ো নাকৰ বিন্ধাৰে সমানে দীঘলীয়াকৈ উশাহ লৈ হাওঁফাও

ফুলাই লওক। তাৰ পিচত পেটত হেঁচা প্ৰয়োগ কৰি নিশাহ এৰক জোৰকৈ। এবাৰত লোৱা উশাহৰ বায়ুখিনিক জোৰকৈ হেঁচা প্ৰয়োগ কৰি তিনি বাৰত উলিয়াই খালি কৰি দিব লাগে। এই প্ৰক্ৰিয়া ৫ মিনিট কৰিব লাগে।

(গ) অনুলোম-বিলোম :

সোঁ হাতৰ বুঢ়া আৰু তৰ্জনী আঙুলিক বাদ দি বাকী তিনিটা আঙুলি জপাই হাতৰ তলুৱাত ৰাখিব। তাৰ পিচত বুঢ়া আঙুলিৰে আপোনাৰ নাকৰ সোঁ ফালৰ বিন্ধাটোত হেঁচা মাৰি বন্ধ কৰি বাওঁ ফালৰ বিন্ধাৰে দীঘলীয়াকৈ উশাহ লওক। অলপ সময় ৰৈ তৰ্জনী আঙুলিৰে নাকৰ বাঁও বিন্ধাটো বন্ধ কৰি নাকৰ সোঁ বিন্ধাটো মুকলি কৰি লাহে লাহে নিশাহ এৰক। তাৰ পিচত পুনৰ সোঁ বিন্ধাৰে উশাহ লৈ সোঁ বিন্ধা বন্ধ কৰি নাকৰ বাঁও বিন্ধাৰে নিশাহ এৰিব। এই প্ৰক্ৰিয়া ৫ মিনিট সময় চলাই থাকিব লাগে।

(ঘ) উজ্জায়ী :

তালুত হেঁচা দি দুয়ো নাকেৰে জোৰেৰে উশাহ ল'ব লাগে শব্দ হোৱাকৈ। তাৰ পিচত থুঁতৰিটো বুকুত লগাই সোঁ হাতৰ বুঢ়া আঙুলিৰে নাকৰ সোঁ বিন্ধাটো বন্ধ কৰি লাহে লাহে বাঁও বিন্ধাৰে নিশাহ এৰক। এই প্ৰক্ৰিয়া দুই মিনিট কৰিব লাগে।

(ঙ) ভ্ৰামৰী :

বাওঁ হাতৰ বুঢ়া আঙুলিটো বাঁও কাণৰ বিন্ধাত আৰু সোঁ হাতৰ বুঢ়া আঙুলি সোঁ কাণৰ বিন্ধাত এনেকৈ হেঁচা মাৰি ধৰক যাতে কোনো শব্দ নুশুনে। এতিয়া দুয়ো হাতৰ তৰ্জনী আঙুলি দুটা কপালত ৰাখক। বাকী তিনিটা আঙুলিৰে বাওঁ চকুত আৰু তিনিটা আঙুলিৰে সোঁ চকুত এনেকৈ হেঁচা দি ধৰক যাতে আন্ধাৰ অনুভৱ হয়। তাৰ পিচত দীঘলকৈ উশাহ লওক আৰু ওম্ ধ্বনি কৰি নাকেৰে নিশাহ এৰক। আপুনি ভোমোৰাৰ গুঞ্জন শুনিব। এই প্ৰক্ৰিয়া তিনি বা পাঁচ বাৰ নিতৌ কৰক।

এনেদৰে আধা ঘণ্টা সময় যোগাসন বা প্ৰাণায়াম কৰিলে মন আৰু শৰীৰ সুস্থ সৰল হৈ থাকিব। ইয়াৰ দ্বাৰা মানুহ নিৰোগী হ'ব, দীৰ্ঘায়ু হ'ব। ব্যক্তিৰ মন আৰু শৰীৰ সুস্থ - সবল হ'লে দেশৰ বিকাশ, সমৃদ্ধি দ্ৰুততৰ হ'ব। তেতিয়া ভাৰতবৰ্ষ পুনৰ বিশ্বগুৰুৰ আসনত অধিষ্ঠিত হ'ব। ০০০

গল্প

অভিবাদন

ৰমেন এখন ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ। সি ইংৰাজীত বৰ টপ্ টপাই কথাও ক'ব পাৰে। ৰমেনে ইংৰাজীতে কথা ক'লে তাৰ মাক-দেউতাকে খুব আনন্দ অনুভৱ কৰে।

কিন্তু ৰমেনৰ মাত্ৰ এটাই দোষ আছিল যে- সি ঘৰলৈ অহা কোনো আলহী বা আত্মীয়কে অভিবাদন নজনায়। নিজতকৈ ডাঙৰ আৰু জ্যেষ্ঠজনক নমস্কাৰ বা চৰণ স্পৰ্শ কৰিবলৈ লাজ পায়।

মাক-দেউতাকে তাক এই বিষয়ে বহুত বুজায়ছে যে, নিজতকৈ ডাঙৰ তথা জ্যেষ্ঠজনক অভিবাদন জনাব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ চৰণ চুই আৰ্শীবাদ ল'ব লাগে।

তেতিয়া ৰমেনে “কিয় কৰিব লাগে” বুলি ওলোটাই প্ৰশ্নহে কৰে।

দেউতাকে কয় - “এনে পবিত্ৰ কাৰ্য কৰিলে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে আৰ্শীবাদ লাভ কৰি দীৰ্ঘায়ু হয় আৰু সেই ল'ৰা-ছোৱালীৰ কীৰ্তি আৰু যশস্যা বাঢ়ে।”

ৰমেনে দেউতাকক প্ৰত্যুত্তৰ দি ক'লে, “মই আপোনাৰ এই অন্ধবিশ্বাস কেতিয়াও নামানো। কাৰোবাক অভিবাদন জনালে বা চৰণ চুই সেৱা জনালে আয়ুস বা যশস্যা কেনেকৈ বাঢ়িব পাৰে? ই কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়।”

ৰমেনৰ প্ৰত্যুত্তৰত দেউতাক আচৰিত হ'ল আৰু মৌন হৈ ৰ'ল। তেওঁ কোনো উত্তৰ বিচাৰি নাপালে। দেউতাকৰ কথাবোৰে ৰমেনৰ আচৰণ সলনি কৰিব নোৱাৰিলে। এইটো কিন্তু ঠিক যে সি তাৰ নিজৰ বন্ধু বা সমনীয়াৰ লগত Hi/ Hello/ bye আদিৰে অভিবাদন জনায়।

ৰমেনৰ এনে ধৰণৰ আচৰণে মাক-দেউতাকৰ অন্তৰত বৰকৈ আঘাত দিছিল। তেওঁলোকে বিচাৰিছিল তেওঁলোকৰ ল'ৰাই পশ্চিমীয়া চাল-চলন তথা স্বভাৱ

এৰি ভাৰতীয় সংস্কৃতিক আঁকোৱালি লৈ ইয়াৰ প্ৰতি নমস্য হওঁক। কিন্তু ৰমেনে জ্যেষ্ঠজনৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰি আৰ্শীবাদ গ্ৰহণ কৰিবলৈ মান্তি নহয়, সলনিও হ'বলৈ নিবিচাৰে। দেউতাকে এই বিষয়ে চিন্তা কৰি একো পাৰাপাৰ নোপোৱা হ'ল। হঠাতে কিবা এটা মনত পৰি যেন তেওঁৰ মুখত হাঁহি বিৰিঙি উঠিল আৰু মনটো আনন্দৰে উপচি পৰিল।

এদিনৰ কথা। আবেলি সময়। ৰমেনৰ ঘৰৰ কলিং বেলটো বাজি উঠিল। ৰমেনে দৰ্জা খুলিয়ে হঠাৎ সন্মুখত বিদ্যালয়ৰ প্ৰধানাচাৰ্য শৰ্মাদেৱক দেখি আচৰিত হ'ল। সি কি কৰিব, কি নকৰিব একো ভাবি নাপালে।

তাৰ পাচত তাৰ কিবা এটা মনত পৰিল আৰু সি অলপ হালি মূৰতো তললৈ নি ক'লে - “গুড্ ইভিনিং চাৰ।”

প্ৰধানাচাৰ্যই হাঁহি এটা মাৰি ক'লে - নহয় ৰমেন ! ঘৰত এনেকৈ কিন্তু নচলিব। ৰমেনে একো বুজি নাপালে। সি ভাবিব ধৰিলে - শৰ্মা আচাৰ্যইটো আমাক বিদ্যালয়ত গুড্ ইভিনিং, গুড্ মৰনিং বা গুড্ নাইট এনেকুৱা কথাবোৰেই শিকায়। কিন্তু আজি কিয় তেওঁক সম্পূৰ্ণ ওলোটো যেন দেখা গৈছে।

আচৰিত ভাৱে যন্ত্ৰচালিতৰ দৰে ৰমেনৰ হাতদুখন হঠাৎ নমস্কাৰ মুদ্ৰাত লগ লাগি গ'ল। ৰমেনে নমস্কাৰৰ স্থিতিত মূৰ দৌৱালে আৰু নমস্কাৰ চাৰ বুলি অভিবাদন জনালে।

নহয় ৰমেন, এনেকৈও নহয়। মই বয়সত তোমাতকৈ ডাঙৰ আৰু তোমাৰ প্ৰধানাচাৰ্য হওঁ। শৰ্মা আচাৰ্যৰ মুখত আকৌ এক অৰ্থপূৰ্ণ হাঁহি বিৰিঙি উঠিল।

ঠিক আছে চাৰ বুলি কৈ ৰমেনে একেবাৰে হালি মূৰ

দোৱাই চৰণ চুই প্ৰধানাচাৰ্যক প্ৰণাম জনালে।

দীৰ্ঘজীৱি হোৱা বমেন! শৰ্মা আচাৰ্যই হাঁহি হাঁহি বমেনৰ মূৰ চুই আশীৰ্বাদ দিলে। বমেনে শৰ্মা আচাৰ্যৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰাৰ লগে লগে অন্তৰত এক বুজাব নোৱাৰা মানসিক সুখ অনুভৱ কৰিলে। কিন্তু সি ভাবি আচৰিত হ'ল যে- আচলতে এইটো কেনেদৰে সম্ভৱ হ'ল।

শৰ্মা আচাৰ্য সিহঁতৰ ড্ৰইং ৰুমত বহিল। দেউতাকো তালৈ আহিল। আচলতে শৰ্মা আচাৰ্য দেউতাকৰ বহু পুৰণি বন্ধু আছিল। তেওঁ কিবা জৰুৰী কাম থাকিলে সিহঁতৰ ঘৰলৈ আহে। বমেনে চাহ-জলপান লৈ ড্ৰইং ৰুমলৈ আহিল। তেতিয়া আচাৰ্যই ক'লে - “বাবা বমেন! তোমাৰ মনত নিশ্চয় এটা প্ৰশ্নই বৰকৈ আমনি কৰি আছে যে তোমাক পশ্চিমীয়া অভিবাদনৰ ঠাইত চৰণ স্পৰ্শ কৰিবলৈ কিয় প্ৰেৰিত কৰা হ'ল?”

“হয় চাৰ!”

“বমেন, যদিও আমি ইংৰাজী বিদ্যালয়ত পঢ়ো বা পঢ়াও কিন্তু আমি প্ৰথমতে ভাৰতীয়। সেইকাৰণে আমি ভাৰতীয় সংস্কাৰবোৰ কেতিয়াও পাহৰি যাব নালাগে। বিদ্যালয়ৰ কথা বেলেগ কিন্তু ঘৰত ডাঙৰক হাতযোৰ কৰি নমস্কাৰ বা মূৰ দোঁৱাই চৰণ স্পৰ্শ কৰাটো ভাৰতীয় পৰম্পৰা আৰু ই এটা সু-সংস্কাৰ।”

“কিন্তু চাৰ! কাৰোৱাৰ আগত নমস্য হোৱাটো ভাল কথা জানো?”

“বাবা, ডাঙৰৰ আগত মূৰ দোঁৱাই তেওঁক আদৰ সন্মান কৰাটো প্ৰধান কৰ্তব্য আৰু ই বিনম্ৰতাৰ প্ৰতীক। নমস্কাৰ আৰু চৰণ স্পৰ্শই আমাক বিনম্ৰতাৰ পাঠ শিকায়। যিজন বিনম্ৰ তেওঁ মূৰ দোঁৱাব জানে আৰু তেওঁহে জীৱনত সুখ্যাতি আৰু যশস্যাবে জীয়াই থাকিবলৈ দীৰ্ঘায়ু লাভ কৰে।

“নমস্কাৰ আৰু চৰণ স্পৰ্শই আমাক বিনম্ৰতাৰ লগতে পৰিস্থিতি অনুৰূপ পৰিৱৰ্তনো শিকায়। তুমি বাঁহ গছ আৰু বটগছ দেখিছা নিশ্চয়, যেতিয়া বৰকৈ ধুমুহা আহে

তেতিয়া বাঁহ গছবোৰে হালি মাটি চুই যায় কিন্তু বটগছে কেতিয়াও লৰচৰ নকৰে। নিজৰ ঠাইতে বৈ থাকে। যদিও বাঁহবোৰ ধুমুহা আহিলে হালি যায় কিন্তু ধুমুহা শেষ হ'লে আকৌ পিচত পোনকৈ থিয় হৈ বয়। কিন্তু বটগছ উঘালি পৃথিৱীত পৰিলে সি আৰু কেতিয়াও থিয় হ'ব নোৱাৰে। আমি বাঁহগছৰ পৰা বিনম্ৰতা শিকিব লাগে। অৱশ্যে এইটো সঁচা যে বেয়াৰ আগত কেতিয়াও নমস্য হ'ব নালাগে।”

বমেনে বহু দেৰিলৈ আচাৰ্যৰ কথাবোৰ ভাবিবলৈ ধৰিলে আৰু তাৰ যেন শৰ্মা আচাৰ্যৰ কথাবোৰ কিবা এটা ভাল লাগিল। যেতিয়া শৰ্মা আচাৰ্য যাবলৈ ওলাল এইবাৰ বমেনক একো কোৱাৰ প্ৰয়োজন নহ'ল। বমেনে আগতেই গৈ চৰণ চুই মূৰ দোঁৱালে। দেউতাকে তাৰ ভিতৰত হোৱা পৰিৱৰ্তনৰ বাবে আনন্দ অনুভৱ কৰিলে।

যেতিয়া শৰ্মা আচাৰ্য গুচি গ'ল তেতিয়া বমেনে দেউতাকক সুধিলে - “দেউতা! শৰ্মা আচাৰ্য অহাৰ পিচত প্ৰথমবাৰ তেওঁৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰিবলৈ মই বহুত অস্বস্তি অনুভৱ কৰিলো। কিন্তু দ্বিতীয়বাৰ তেওঁ যোৱাৰ সময়ত মোৰ কিয় এনেকুৱা নহ'ল?”

“বাবা! তুমি প্ৰথমবাৰ সংকোচত আছিল। কিন্তু যেতিয়া তেওঁৰ কথাবোৰ তুমি অনুধাৱন কৰিব পাৰিলা আৰু তোমাৰ অন্তৰত তেওঁৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জাগ্ৰত হ'ল তেতিয়া তুমি কোনেও নোকোৱাকৈয়ে বিনা সংকোচে শৰ্মা আচাৰ্যৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰিলা। দৰাচলতে, মই তোমাৰ ভিতৰত থকা এই সংকোচ ভাৱ আঁতৰাবৰ বাবেই জানি বুজি শৰ্মা আচাৰ্যক ঘৰলৈ মাতি পঠিয়াইছিলো” — বুলি দেউতাকে ক'লে।

“অ' হয় নেকি? এইবোৰ সকলো মানে আপোনাৰে পৰিকল্পনা” - বমেনে হাঁহি ক'লে। সেইদিনাৰ পৰা বমেন সম্পূৰ্ণ সলনি হ'ল। এতিয়া সি সকলোকে অভিবাদন জনায় আৰু জ্যেষ্ঠজনৰ চৰণ স্পৰ্শ কৰি আশীৰ্বাদ লয়।

বিদ্যার্থীৰ অনুভৱ

নিম্নলিখিত ঠিকনাযোগে
তোমালোকৰ লিখনিসমূহ
পঠিয়াব পাৰিব।

সম্পাদক

বিদ্যা ভাৰতী সংবাদ

শিশু শিক্ষা সমিতি, অসম
প্ৰশান্ত পথ, আৰ.জি.বি.ৰোড
গুৱাহাটী-৭৮১০২৪

এই সংখ্যাৰ প্ৰশ্ন
শংকৰদেৱৰ সাহসিকতাই
তোমাৰ ওপৰত কি ধৰণৰ
প্ৰভাৱ পেলায়?

প্ৰশ্নমঞ্চ

- ১। ভাৰতীয় সংবিধান প্ৰণেতা কোন?
- ২। অম্বাৱেকৰ কাৰ উপাধি আছিল?
- ৩। স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম আইন মন্ত্ৰী জনে কেতিয়া
পদত্যাগ কৰিছিল?
- ৪। খচৰা ভাৰতীয় সংবিধানখন কোন চনৰ কোন
তাৰিখে গৃহীত হৈছিল?
- ৫। ভাৰতীয় সংবিধানৰ আত্মা আছিল ভাৰতবৰ্ষৰ,
জঁকাটো কাৰ আছিল?

যোৱা সংখ্যাত দিয়া প্ৰশ্নৰ উত্তৰ সমূহ

- (১) অৱধি (হিন্দী ভাষাৰ এক স্থানীয় উপ-ভাষা)
(২) মেকড'নাল্ড (৩) ১৯৭৫ চনত (৪) দীঘলে ২২ গজ
আৰু ১০ ফুট বহল (৫) ভাৰত বহু।

প্ৰশ্ন : সু-স্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হ'বলৈ তুমি কেনে ধৰণৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিব?

উত্তৰ : সু-স্বাস্থ্যৰ বাবে আমি খোৱা-বোৱাত অতি সাৱধান হ'ব লাগিব। আমি যদি সদায়ে বেছি ফাষ্টফুড বা চিপচ আদি খাই থাকো, তেন্তে আমাৰ স্বাস্থ্য ভালে নাথাকে লগতে আমাৰ বেমাৰ হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে। আমি খোৱা খাদ্যবোৰত যদি কাৰ্ব'হাইড্ৰেট, প্ৰটিন আৰু অন্যান্য পুষ্টিকাৰক দ্ৰব্য সমূহ নাথাকে তেন্তে আমাৰ শৰীৰ সুস্থ-সৱল আৰু শক্তিপূৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে। আমি সাধাৰণতে সেউজীয়া শাক-পাচলি, ফল-মূল আদি বেছিকৈ খাব লাগে। সদায় গাখীৰ খাব লাগে। কেতিয়াবা দেখা যায় যে- কিছুমান লোকে বেছিভাগ ফাষ্টফুড আৰু অতি তেলত ভজা খাদ্য আদি খায়। গতিকে তেওঁলোকৰ বেমাৰ আদি হোৱাটো স্বাভাৱিক কথা। অৰ্থাৎ তেওঁলোকে নিজকে নিজেই মৃত্যু মুখলৈ ঠেলি দিয়ে। তেওঁলোকে যদি খোৱা বোৱাত অলপ যত্ন লয়, তেওঁলোকে তেতিয়া নিজৰ মূল্যবান জীৱনটো আকৌ ঘূৰাই পাব পাৰিব।

কাৰ্ব'হাইড্ৰেট, প্ৰটিন, ভিটামিন, আয়'ডিন আদি পুষ্টিকাৰক দ্ৰব্য থকা আহাৰেই হ'ল সুস্বাদু আহাৰ। গতিকে আমি নিতৌ সুস্বাদু আহাৰ গ্ৰহণ কৰা অতি আৱশ্যক।

আমি যদি এটা সু-স্বাস্থ্যময় জীৱন বিচাৰো তেন্তে আমি সুস্বাদু আহাৰ খোৱা অতি প্ৰয়োজন। শেষত মই এটাই কথা কম যে - সু-স্বাস্থ্যৰ অধিকাৰী হ'বলৈ পুষ্টিকাৰক দ্ৰব্য থকা সুস্বাদু আহাৰ খাব লাগে আৰু ফাষ্টফুড খোৱাটো একেবাৰে এৰি দিব লাগে।

শ্ৰী তন্ময় জ্যোতি বৰা, ষষ্ঠ শ্ৰেণী,
শংকৰদেৱ শিশু-বিদ্যা নিকেতন, কলাবাৰী, শোণিতপুৰ

জানানে

সৰ্ববৃহৎ ধৰ্মীয় সমাৰোহ

বাৰ বছৰৰ মূৰে মূৰে ভাৰতৰ প্ৰয়াগ, হৰিদ্বাৰ, নাছিক আৰু উজ্জয়িনীত অনুষ্ঠিত কুস্তমেলা বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ ধৰ্মীয় সমাৰোহ। ৪৫ দিনীয়া এই মেলা তিনি বছৰৰ মূৰত ক্ৰম অনুসৰি এই চাৰিখন নগৰত অনুষ্ঠিত হয় আৰু তেনেদৰে একোখন নগৰত বাৰ বছৰ পাছত পূৰ্ণ কুস্ত মেলা পতা হয়। এই মেলাৰ সময়ছোৱাত গংগাত স্নান কৰিলে সকলো পাপ নাশ হয় বুলি ভক্তসকলে বিশ্বাস কৰে।

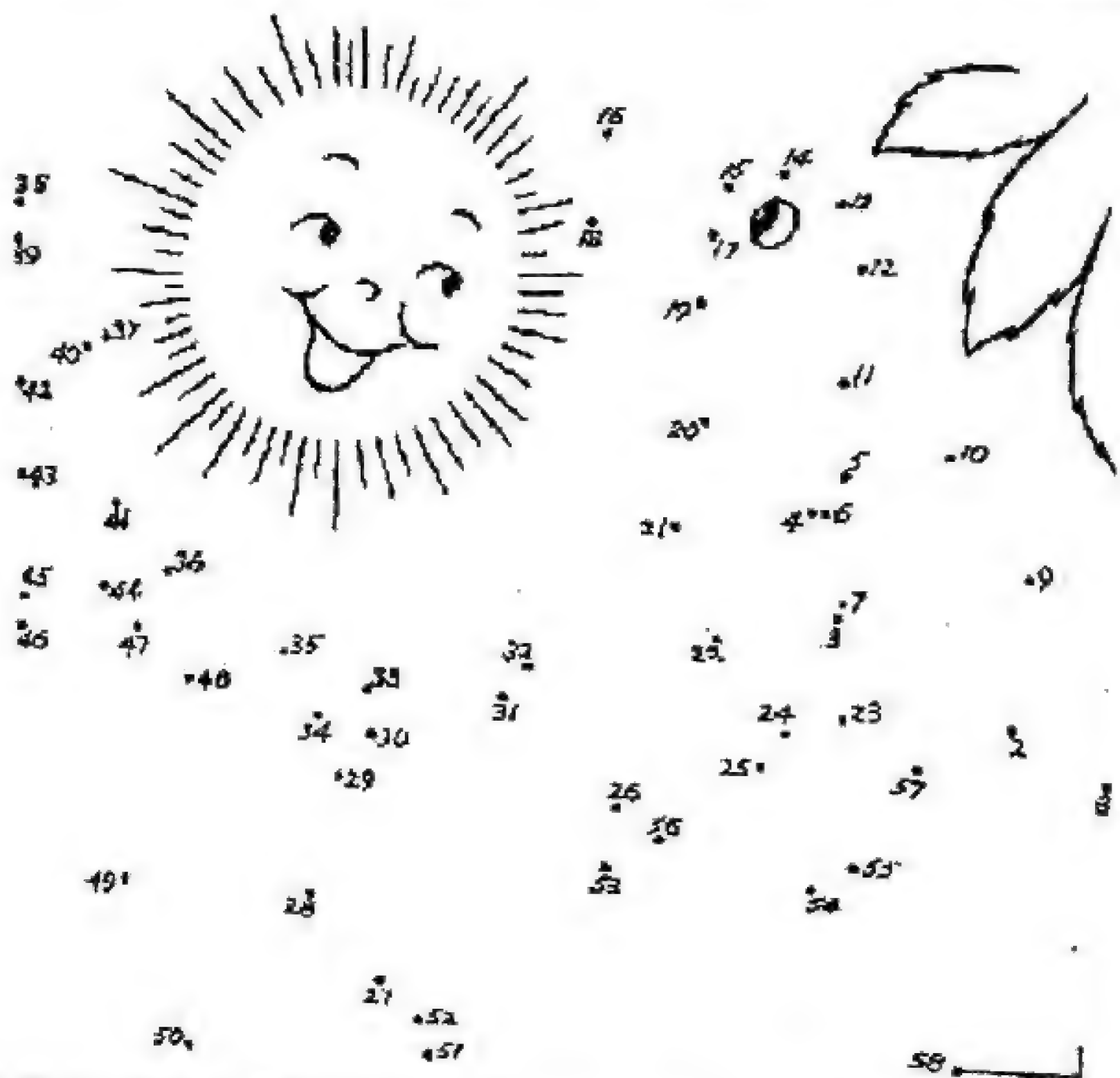
হৰিদ্বাৰ আৰু প্ৰয়াগত দুই পূৰ্ণ কুস্তমেলাৰ মাজত এক অৰ্ধ কুস্তমেলাও অনুষ্ঠিত হয়। ১৯৯৫ চনৰ জানুৱাৰীত প্ৰয়াগত অনুষ্ঠিত অৰ্ধ কুস্তমেলাত এঘণ্টাতে তিনি লাখ লোকৰ সমাৰোহ হৈছিল, যিটো এক বিশ্ব ৰেকৰ্ড।

একেদৰে ২০০১ চনৰ ৩০ জানুৱাৰীত এলাহাবাদৰ প্ৰয়াগত হোৱা কুস্তমেলাত মানুহৰ সমাৰোহ হৈছিল দুই কোটি। ইও এক বিশ্ব ৰেকৰ্ড।

ছবি আঁকো আহা

১ ৰ পৰা ৫৮ লৈ থকা বিন্দুবোৰ সংযোগ
কৰি ছবিখনত সম্পূৰ্ণকৈ ৰং ভৰোৱা।

সাংস্কৃতিক কণিকা

ৰাভাসকলৰ কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ পৰম্পৰা

অসমৰ প্ৰাচীনতম অধিবাসী হ'ল - অসমৰ জনজাতিসকল। অন্য জনজাতিৰ লেখীয়া কৈ ৰাভাসকলৰো স্বকীয় বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ ভাষা সংস্কৃতি বিদ্যমান। নৃতাত্ত্বিক ফ্ৰেইড পেৰেইৰায়ে ৰাভা জনজাতিক ৭ টা ভাগত ভগাইছে। যেনে - ৰংদানীয়া, পাতি, মায়তৰীয়া, কোচ, দাহুৰীয়া, বৈতলীয়া, আছুছঙা। ইয়াৰে অন্যতম কোচ বা কোচ সকলৰ (অশৰণীয়া মংগলয়ড প্ৰজাতি) ভাষাই ৰাভা সকলৰ মাতৃ ভাষা। আচলতে প্ৰকৃত 'কোচ' ৰ আন এটা নাম হৈছে ৰাভা।

দেশ-সমাজ গঢ়ি উঠে জাতি উপজাতিৰ সমন্বয়ত। তেনেকৈ সমাজৰ মাজতেই সংস্কৃতি জীয়াই থাকে। ভাৰতৰ পূৰ্বদিশত থকা আমাৰ অসমো কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ ভৰালঘৰ স্বৰূপ। ইয়াত আছে বিভিন্ন ভাষা-ভাষী, জাতি-জনজাতিৰ অপূৰ্ব সমাহাৰ। আচলতে অসমৰ ৰমনীয় সংস্কৃতিৰ গৌৰৱৰ অন্যতম অংশীদাৰ হ'ল অসমৰ জনজাতি সকল। উল্লেখ্য যে - বৃহৎ অসমীয়া

দীনেন্দ্ৰ নাৰায়ণ দেৱ গোস্বামী
(উৎস - 'ৰাভা জনজাতিৰ চমু ইতিহাস')

সংস্কৃতিত অন্যান্য জাতি উপ-জাতিৰ দৰে ৰাভা জনজাতিৰো সক্ৰিয় অংশ পৰিলক্ষিত হয়। তেওঁলোকৰ বাবেৰহণীয়া সংস্কৃতিয়ে স্বকীয়ত্ব অটুট ৰাখি বহুক্ষেত্ৰত অসমীয়া জীৱনধাৰাত মিলি গৈছে। ৰাভাসকলৰ আচাৰ-ব্যৱহাৰ, নিজা সমাজ ব্যৱস্থা, ধৰ্মীয় ৰীতি-নীতি, ঈশ্বৰ বিশ্বাস, উৎসৱ-পাৰ্বন আৰু পূজা-আৰ্চনাৰ স্তব-স্ততি, গীত-মাত, লোক-নৃত্য-গীত আদি আজিও অসমৰ অধিক অংশতে বিৰাজিত হৈ আছে।

ৰাভাসকলৰ সমাজ জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি ফুটি উঠে তেওঁলোকৰ ব্যৱহৃত কাম্বুং, ৰুফান, চেংকানেন আদি সাতামপুৰুষীয়া সাজ-পোছাকৰ জৰিয়তে। কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ অপূৰ্ব সমাহাৰ - ৰাভাসকলৰ নৃত্য-গীত আৰু বাদ্য সমূহ। এওঁলোকৰ সংগীতত সুকীয়া সুৰ-ছন্দ আৰু

তালৰ সংযোজন আছে। হেম (ঢাকা), ঢোল, কাৰানল (দীঘল বাঁহী), ব্ৰাংসি (বাঁহী), বাদীং বা বাদীংদুপ্পা, দায়দি (কাঁহবদ্য) শিঙা আদি বাদ্যযন্ত্ৰ। ইয়াৰে আদিম বাদ্যযন্ত্ৰ হৈছে কাৰানল, হেম আৰু ব্ৰাংসি। 'কাৰানল'ৰ অনুৰূপ বাদ্যৰ ব্যৱহাৰ ভাৰতৰ আন কোনো জাতিৰে নাই।

আদ্যশক্তি ৰূপা কামাখ্যাদেৱী (কাম-মায়-খা) ৰাভাসকলৰ মাতৃশক্তিকপে পূজিতাদেৱী। ৰাভাসকলৰ কোনো কোনো অংশত পতা 'বায়খুপূজা' ক মাতৃশক্তি (কামাখ্যা) ৰ পূজাৰেই অন্যৰূপ বুলি কোৱা হয়। মূৰ্তি পূজাৰ সলনি বৃক্ষ বা শিল আদিত প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠাৰে সাক্ষাৰূপে অৰ্চনা কৰা তেওঁলোকৰ পৰম্পৰা।

ৰাভাসকলৰ বিশ্বাসত মুখ্য দেৱতাৰ স্থান পাইছে - (ৰিচিবায়) ৰিচি দেৱতাই। তেওঁৰ স্বৰ্গ (ৰাংক্ৰাও) ত বসতি। সৃষ্টিতত্ত্বৰ তেৱেই শক্তিদেৱতা। ৰাভা সকলৰ বিশ্বাসত আছে যে পোণতে ৰিচিবায় দেৱতাই প্ৰথমতে কেৰোঁৰাৰ সৃষ্টি কৰি তাৰদ্বাৰা বোকা মাটিৰে গঠিত পৃথিৱীখন সৃষ্টি কৰিছে। পৃথিৱীৰ পালন আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ দায়িত্বত আছিল 'তাকমানৱা' বা 'তক্‌বোৰা' শীৰ্ষক দেৱতাগৰাকী। 'ৰীন্তুক' (ঘৰ গোঁসানী) হৈছে তেওঁলোকৰ পৰম আৰাধ্য দেৱী। পাতি আৰু ৰংদানী ৰাভাসকলে ৰিচি দেৱতাৰ অন্যৰূপ হিচাবে লাঙাবুঢ়া বা লাঙাদেৱতাক মানে। পাতি ৰাভাৰ লাঙাপূজাত

পূজ্যদেৱতা সকল - লাঙা, ধনকুব্ৰেৰ, বুঢ়ীঠাকুৰাণী, দুধকুমৰ ফুল কুমৰ, খুক্‌চি, বাঘদেও, লেংদেও, সন্ধ্যাসী, পীৰ আদি। ৰং দানী ৰাভাসকলৰ লাঙাপূজাত লাখৰ, চামাৰদং, লোহাৰদং আৰু ধৰ্মদেৱতাৰ পূজা কৰে।

ৰাভাসকলৰ বায়খু উৎসৱক বিহুবেই প্ৰথমস্তৰ বুলি কোনো কোনোৱে ক'ব খোজে। বায়খু পূজা উৎসৱত দীঘল কাহিনীমূলক 'হাইমৰ' শীৰ্ষক গীত গোৱা হয়; য'ত নেকি প্ৰাগঐতিহাসিক ৰজা দদান আৰু মৰুক্ষেত্ৰীৰ বীৰত্বৰ কথা সমৰণ কৰা হয়। কোনো বিশেষ অঞ্চলত এই সময়ত অগ্নিনৃত্য কৰা হয়; যিটো নেকি অসমৰ অন্য জনজাতি ক্ষেত্ৰত উপলব্ধ নহয়। পূৰ্বে প্ৰচলিত দেও-ভূত, যথিনী, বীৰা বা পাঘন ডাইনী আদিৰ পূজা বৰ্তমান বৈজ্ঞানিক সংস্কাৰে বিলুপ্তপ্ৰায় কৰিছে।

নামনি অসমৰ কোনো কোনো ঠাইত পাতিৰাভা সকলৰ উল্লেখ্য কৃষ্টি-সংস্কৃতিৰ অংগ হৈছে - পূজা-অৰ্চনাৰ স্তুতিমূলগীত, কাহিনীমূলক গীতসমূহ, বহুৰঙী বা বাগেজাৰী গীত, হানা ঘোঁৰা বা জাৰী ঘোঁৰা নছুওৱা গীত, পাৰ ঘূৰোৱা গীত, ভালুক নছুওৱা গীত, ম'হ খেদা গীত আদি প্ৰাধান্য যোগ্য। আচলতে সামগ্ৰিক অসমীয়া লোক সংস্কৃতিৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ হৃদয়ঙ্গম কৰি প্ৰতিফলিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বৃহত্তৰ ৰাভাসমাজৰ ঐতিহ্যপূৰ্ণ কৃষ্টি সংস্কৃতিৰ ভূমিকা নিশ্চয় গুৰুত্বপূৰ্ণ।

প্ৰান্তীয় আৰু ক্ষেত্ৰীয় কাৰ্যক্ৰম

প্ৰান্তীয় ক্ৰীড়া সমাৰোহ

বিগত বছৰবোৰৰ দৰে এই বেলিও শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমে শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, ধেমাজিৰ উদ্যোগত 'ৰজনীকান্ত দেৱশৰ্মা সোঁৱৰণী অষ্টাবিংশতিতম প্ৰান্তীয় ক্ৰীড়া সমাৰোহ - ২০১৬' যোৱা ১৯, ২০, ২১ আৰু ২২ মাৰ্চ তাৰিখে বিপুল আয়োজনেৰে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই ক্ৰীড়া সমাৰোহত সমিতিৰ আঠটা বিভাগৰ মুঠ ১৪৪ জন নিকেতনৰ ৩৩২ জন ছাত্ৰ খেলুৱৈ, ১৯৪ গৰাকী ছাত্ৰী খেলুৱৈ, মুঠ ৫২৬ গৰাকী খেলুৱৈয়ে

অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ উপৰিও ১৩৩ গৰাকী তত্ত্বাবধায়ক আচাৰ্য-আচাৰ্যা উপস্থিত আছিল। ক্ৰীড়া সমাৰোহৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ আৰম্ভণিতে দীপ প্ৰজ্জ্বলন কৰে শ্ৰী বিদ্যেশ্বৰ দেউৰীয়ে আৰু সভাপতিৰ আসন গ্ৰহণ কৰে অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সভাপতি শ্ৰী প্ৰেম দত্তই। আদৰ্শ ভাষণ প্ৰদান কৰে অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সম্পাদক শ্ৰী হৰিপ্ৰসাদ বৰগোহাঁই, প্ৰস্তাৱিক ভাষণ প্ৰদান কৰে প্ৰান্তীয় ক্ৰীড়া প্ৰমুখ শ্ৰী সুবোধ বৰাৰ হৈ প্ৰান্তীয় সহ-

ক্ৰীড়া প্ৰমুখ শ্ৰী ৰঞ্জিৎ শইকীয়াই। প্ৰান্তীয় ক্ৰীড়া সমাৰোহখনি উদ্বোধন কৰে ধেমাজি জিলাৰ অতিৰিক্ত উপায়ুক্ত শ্ৰী ধৰ্মকান্ত মিলিয়ে। সমাৰোহৰ পতাকা উত্তোলন কৰি ভাষণ প্ৰদান কৰে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সভাপতি ড° নিৰ্মল বৰুৱাই। এই সভাত বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে উপস্থিত আছিল মৰিচল মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° কমল গগৈ, শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ উপ-সভাপতি শ্ৰী নৱ কুমাৰ দত্ত, চন্দ্ৰপুৰ, হাজোংবৰী প্ৰকল্পৰ সভাপতি শ্ৰী শিৱপ্ৰসাদ শৰ্মা আৰু ধেমাজি জিলাৰ ক্ৰীড়া বিষয়া শ্ৰী কমল বৰুৱা।

সামৰণি অনুষ্ঠানৰ বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে লখিমপুৰ জিলাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় স্বয়ংসেৱক সংঘৰ বিভাগ সংঘ চালক শ্ৰী নন্দেশ্বৰ দেউৰীয়ে। অনুষ্ঠানত সভাপতিত্ব কৰে অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ কাৰ্য্যকৰী সভাপতি শ্ৰী ডিম্বেশ্বৰ

বুঢ়াগোঁহাইয়ে। মুখ্য অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰী সদা দত্ত আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে সমিতিৰ আজীৱন সদস্য শ্ৰী ৰাজেশ মালপানীদেৱ। বঁটা বিতৰণি অনুষ্ঠানৰ আঁতৰে লখিমপুৰ বিভাগৰ ক্ৰীড়া প্ৰমুখ শ্ৰী ঘন নাথে।

ক্ৰীড়া সমাৰোহত নগাঁও বিভাগে প্ৰথম, লখিমপুৰ বিভাগে দ্বিতীয় আৰু বঙাইগাঁও বিভাগে তৃতীয় স্থান অধিকাৰ কৰে। এই ক্ৰীড়া সমাৰোহত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰা খেলুৱৈ সকলে বিদ্যা ভাৰতীৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ৰীড়া সমাৰোহত অংশ গ্ৰহণ কৰিব।

উল্লেখযোগ্য যে NHPC য়ে সকলো খেলুৱৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে একোযোৰকৈ জাৰ্চি উপহাৰ দিয়ে।

মূল্যাংকন কৰোতাৰ প্ৰশিক্ষণ

বিদ্যা ভাৰতী পূৰ্বোত্তৰ ক্ষেত্ৰৰ Assessor Training

যোৱা ২২ এপ্ৰিলৰ পৰা ২৮ এপ্ৰিল, ২০১৬ তাৰিখলৈ আমিনগাঁওস্থিত যুৱ বিকাশ কেন্দ্ৰত বিদ্যা ভাৰতী পূৰ্বোত্তৰ ক্ষেত্ৰই এটি Assessor Training (মূল্যাংকন কৰ্তাৰ প্ৰশিক্ষণ) অনুষ্ঠিত কৰে। এই প্ৰশিক্ষণত অসম, অৰুণাচল, মেঘালয় ৰাজ্যৰ মুঠতে ৩০ গৰাকী নিৰীক্ষক, জ্যেষ্ঠ প্ৰধানাচাৰ্য, পৰিচালনা সমিতিৰ বিষয়ববীয়াই অংশ গ্ৰহণ কৰি প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰে। প্ৰশিক্ষণৰ শেষৰ তিনি দিন প্ৰশিক্ষাৰ্থী সকলে ৪ টা দলত ভাগ হৈ একোখনকৈ বিদ্যালয় মূল্যাংকন কৰে।

মূল্যাংকন কৰা একোখন বিদ্যালয়ত সম্পূৰ্ণ ২ দিন থাকি তৃতীয় দিনা প্ৰতিবেদন প্ৰস্তুত কৰে। প্ৰশিক্ষক হিচাবে প্ৰশিক্ষণ দিয়ে মহাৰাষ্ট্ৰৰ পুনেস্থিত শান্তিলাল মুখা ফাউণ্ডেশ্বনৰ তিনি গৰাকী জ্যেষ্ঠ প্ৰশিক্ষকে। এই Assessor প্ৰশিক্ষণৰ দ্বাৰা প্ৰতিগৰাকী অংশগ্ৰহণকাৰী প্ৰশিক্ষাৰ্থীয়ে একো একোজন দক্ষ Assessor হ'ব পাৰিব বুলি ব্যক্ত কৰাৰ লগতে বিদ্যা ভাৰতীৰ প্ৰতিখন বিদ্যালয় সঠিক মূল্যাংকন হ'ব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰে।

প্ৰাথমিক আচাৰ্য প্ৰশিক্ষণ বৰ্গ - ২০১৬

শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ অন্তৰ্গত শংকৰদেৱ শিশু আৰু বিদ্যা নিকেতন সমূহত নতুনকৈ নিযুক্তি দিয়া আচাৰ্য-আচাৰ্যা সকলৰ কৰ্মদক্ষতা আৰু শিক্ষণ কৌশল বৃদ্ধিৰ লগতে বিদ্যা ভাৰতীৰ লক্ষ্য, উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে জ্ঞান দিয়া তথা আদৰ্শৰ প্ৰতি নিষ্ঠাৱান কৰি গঢ়ি তোলাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰতিবছৰে প্ৰাথমিক আচাৰ্য প্ৰশিক্ষণ বৰ্গৰ আয়োজন কৰা হয়। যাতে আচাৰ্য-আচাৰ্যা সকলে বিদ্যাৰ্থী সকলক উপযুক্ত শিক্ষা আৰু সংস্কাৰ দিব পাৰে।

এই বেলিও নিম্নলিখিত ধৰণে প্ৰাথমিক আচাৰ্য প্ৰশিক্ষণ বৰ্গ অনুষ্ঠিত হয় -

ক্ৰ নং	বিভাগ	প্ৰশিক্ষণৰ স্থান	দিনাংক	প্ৰশিক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা
১	গুৱাহাটী	দুধনৈ	১৯ ৰ পৰা ২৫ ফেব্ৰুৱাৰী	১০১
২	নলবাৰী	ধমধমা	১২ ৰ পৰা ১৯ মাৰ্চলৈ	১৫৩
৩	বঙাইগাঁও	বৰপেটা	১ ৰ পৰা ৮ মাৰ্চলৈ	১৫৮
৪	নগাঁও	ধৰমতুল	২০ ৰ পৰা ২৭ ফেব্ৰুৱাৰী	১৩৫
৫	শিৱসাগৰ আৰু	বৰপাত্ৰ	২১ ৰ পৰা ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী	১০৫
৬	যোৰহাট			
৭	লখিমপুৰ			
৮	তেজপুৰ	মাজবাট	১২ ৰ পৰা ১৯ মাৰ্চলৈ	১১৭
				মুঠ - ৮৪১

পঞ্চপদী শিক্ষণ প্ৰশিক্ষণ বৰ্গ - ২০১৬

যোৱা ১৭ মে'ৰ পৰা ২৩ মে' ২০১৬ তাৰিখলৈ শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, হোজাই, গীতাশ্ৰমত সাত দিনীয়াকৈ পঞ্চপদী শিক্ষণ প্ৰশিক্ষণ বৰ্গ অনুষ্ঠিত হয়। বৰ্গৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত বন্তি প্ৰজ্জ্বলন কৰে অখিল ভাৰতীয় প্ৰশিক্ষণ টোলীৰ সহ সংযোজক শ্ৰী অশোক পাণ্ডাদেৱে আৰু উদ্বোধনী ভাষণ ৰাখে শ্ৰী ব্ৰহ্মাজী ৰাৱদেৱে। প্ৰশিক্ষণ বৰ্গত শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ ৩৪ টা সংকুলৰ ৭৬ খন নিকেতনৰ পৰা মুঠ ৭৬ গৰাকী আচাৰ্য-আচাৰ্যাই অংশ গ্ৰহণ কৰে। মেঘালয় বেলবাৰী আৰু আমপাটী বিদ্যালয়ৰ পৰা দুগৰাকী সহ মুঠ ৭৮ গৰাকী আচাৰ্য-আচাৰ্য্য উপস্থিত থাকি প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰে। ইয়াৰ উপৰিও ২০১৫ বৰ্ষত প্ৰশিক্ষণ লোৱা ৪ গৰাকী আচাৰ্য্য গোট সংযোজক হিচাবে উপস্থিত থাকে।

প্ৰশিক্ষণ বৰ্গত শ্ৰী অশোক পাণ্ডাদেৱ সম্পূৰ্ণ সময় উপস্থিত থাকি প্ৰশিক্ষাৰ্থী সকলক পাঠদান কৰে। ইয়াৰ উপৰিও পূৰ্বোক্ত ক্ষেত্ৰৰ সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী ব্ৰহ্মাজী ৰাও, শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী নৃপেন বৰ্মন, প্ৰান্তীয় প্ৰশিক্ষণ প্ৰমুখ, নিৰীক্ষক আৰু কেইবা গৰাকীও পূৰ্ণকালীন কাৰ্যকৰ্তা উপস্থিত থাকি মাৰ্গদৰ্শন কৰে।

বিভাগ, সংকুল আৰু নিকেতন সমূহত হোৱা কাৰ্যক্ৰম

বৰমা সংকুল : যোৱা ২৪/০৪/২০১৬ তাৰিখে বৰমা সংকুলৰ ইংৰাজী আৰু গণিত বিষয়ৰ আচাৰ্য-আচাৰ্যাসকলৰ এদিনীয়া কৰ্মশালা এখন শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, হাৰিভাঙাত অনুষ্ঠিত কৰে। বন্তি প্ৰজ্জ্বলন আৰু

সৰস্বতী বন্দনাৰে শুভাৰম্ভ হোৱা কাৰ্যক্ৰমৰ সঞ্চালনা কৰে সংকুল প্ৰমুখ শ্ৰী নৰেশ্বৰ ডেকাই। বন্তিপ্ৰজ্জ্বলন কৰে কালজাৰ নিম্ন বুনিয়াদী বিদ্যালয়ৰ অৱসৰ প্ৰাপ্ত শিক্ষক শ্ৰী প্ৰমোদ শৰ্মাই, আদৰ্শ ভাষণ আগবঢ়াই হাৰিভাঙা নিকেতন

পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক শ্ৰী প্ৰহ্লাদ কলিতাই। বিদ্যা ভাৰতীৰ আদৰ্শ আৰু লক্ষ্য তথা বিষয় ভিত্তিক কৰ্মশালাৰ আৱশ্যকতাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰি উদ্বোধনী ভাষণ আগবঢ়াই মাখিবাহা নিকেতনৰ প্ৰাক্তন প্ৰধানাচাৰ্য তথা অৱসৰ প্ৰাপ্ত চৰকাৰী শিক্ষক শ্ৰী ৰাজেন শৰ্মাই। কৰ্মশালাত গণিত বিষয়ৰ সমল ব্যক্তি হিচাবে উপস্থিত থাকে জলখানা ভঠুৱাখানা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অৱসৰ প্ৰাপ্ত প্ৰধান শিক্ষক শ্ৰী ভবেন শৰ্মা আৰু হাৰিভাঙা বালিকা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ অৱসৰ প্ৰাপ্ত প্ৰধান শিক্ষক শ্ৰী ভূৱনেশ্বৰ কলিতা। ইংৰাজী বিষয়ৰ সমল ব্যক্তি হিচাবে উপস্থিত থাকে হাৰিভাঙা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী শিক্ষক শ্ৰী গৌতম শৰ্মা আৰু জলখানা ভঠুৱাখানা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ ইংৰাজী শিক্ষক শ্ৰী বিজয় ৰয়। কৰ্মশালাত বৰমা সংকুলৰ ১০ খন নিকেতনৰ ইংৰাজী বিষয়ৰ ২৫ গৰাকী, গণিত বিষয়ৰ ২৬ গৰাকী আচাৰ্য-আচাৰ্যাৰ লগতে প্ৰধানাচাৰ্য মিলি মুঠ ৫৬ গৰাকী উপস্থিত থাকে। শেষত বন্দেমাতৰমেৰে কৰ্মশালাৰ সামৰণি মাৰে।

পাটাছাৰকুছি সংকুল : যোৱা ১২/০৩/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, চৌখুটিত দিনযোৰা কাৰ্যসূচীৰে পাটাছাৰকুছি সংকুলৰ আচাৰ্য ব্যক্তিত্ব বিকাশ সন্মিলনখনি অনুষ্ঠিত কৰে। নিকেতনৰ সভাপতি শ্ৰী মন্থ তালুকদাৰে পতাকা উত্তোলনেৰে শুভাৰম্ভ কৰা সন্মিলনখনিত বিশিষ্ট বক্তা হিচাবে উপস্থিত থাকে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ প্ৰান্তীয় প্ৰশিক্ষণ প্ৰমুখ শ্ৰী মহানন্দ দাস, পৰীক্ষা পৰিষদৰ তত্ত্বাবধায়ক শ্ৰী মনমোহন কলিতা আৰু নিত্যানন্দ নিকেতনৰ আচাৰ্য শ্ৰী অঞ্জলি কলিতা। ১০০ গৰাকী আচাৰ্য-আচাৰ্যাৰ উপস্থিতিৰে অনুষ্ঠিত হোৱা সন্মিলনখনিত বৃক্ষৰোপন কৰে নিকেতনৰ সম্পাদক শ্ৰী ভৱানন্দ তালুকদাৰে আৰু সন্মিলনৰ আঁতৰে সংকুল প্ৰমুখ শ্ৰী ভূপেন্দ্ৰ নাথ কলিতাই।

বাঘমাৰা : শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, বাঘমাৰাৰ মাতৃ ভাৰতীৰ সভানেত্ৰী শ্ৰী অঞ্জলি দেৱীৰ সভানেত্ৰীত্বত যোৱা ২৭/০৩/২০১৬ তাৰিখে এই নিকেতনতে মাতৃ সন্মিলন এখনি অনুষ্ঠিত হৈ যায়। নিকেতন পৰিচালনা সমিতিৰ

সভাপতি শ্ৰী অজিত মহন্তই পতাকা উত্তোলনেৰে শুভাৰম্ভ কৰা সন্মিলনখনত বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে নৰ্থ কামৰূপ কলেজৰ প্ৰবক্তা ড° লীনা গোস্বামীয়ে। বৃক্ষৰোপন কাৰ্য সমাপন কৰে অৱসৰ প্ৰাপ্ত শিক্ষক শ্ৰী সতীশ কলিতাই। সন্মিলনত নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাবে উপস্থিত থাকে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ প্ৰান্তীয় প্ৰশিক্ষণ প্ৰমুখ শ্ৰী মহানন্দ দাস আৰু বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে ক্ৰমে নৰ্থ কামৰূপ কলেজৰ প্ৰবক্তা শ্ৰী মৃদুলা চৌধুৰী আৰু সমাজ সেৱক শ্ৰী কমলেশ্বৰ মেধি। মাতৃ সন্মিলনৰ লগত সংগতি ৰাখি মাতৃ সকলৰ মাজত গীত, নৃত্য, কবিতা পাঠ আদি বাবে ৰহণীয়া মনোৰঞ্জক কাৰ্যক্ৰমেৰে সন্মিলনৰ সামৰণি মাৰে।

তেলগৰম : যোৱা ২৫/০৩/২০১৬ তাৰিখে শংকৰদেৱ শিশু নিকেতন, তেলগৰমত দিনজোৰা কাৰ্যসূচীৰে এখন মাতৃ সন্মিলন অনুষ্ঠিত কৰে। সন্মিলনৰ মুকলি সভাত সভাপতিত্ব কৰে বুধবাৰী প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী শ্ৰী ৰূপা বৰাই আৰু নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাবে উপস্থিত থাকে ২ নং চেউনী কমাৰগঢ়া প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ প্ৰধান শিক্ষয়িত্ৰী কৃতী শিক্ষক পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত শ্ৰী বিজয়া দেৱী। মাতৃ সকলৰ মাজত কবিতা আবৃত্তি প্ৰতিযোগিতাকে ধৰি বিভিন্ন সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান পৰিৱেশনৰ মাজেৰে সন্মিলনখনিৰ সামৰণি কৰে।

মৰিগাঁও : যোৱা ১৪ৰ পৰা ২০ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৬ তাৰিখলৈ ৭ দিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে সূৰ্য নমস্কাৰ মহাযজ্ঞ কাৰ্যক্ৰম শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, মৰিগাঁওত অনুষ্ঠিত কৰে। নিকেতনৰ আচাৰ্য শ্ৰী ৰঞ্জিত গোস্বামীৰ তত্ত্বাবধানত অনুষ্ঠিত হোৱা এই সূৰ্য নমস্কাৰ মহাযজ্ঞ কাৰ্যক্ৰমত সহস্ৰাধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু আচাৰ্য-আচাৰ্যাই অংশ গ্ৰহণ কৰে। অনুষ্ঠানত বন্তি প্ৰজ্বলন কৰে নিকেতনৰ প্ৰধানাচাৰ্য শ্ৰী দীপান্ধিক বৰাই আৰু নিৰ্দিষ্ট বক্তা হিচাবে উপস্থিত থাকি প্ৰাণায়ামৰ তাত্ত্বিক দিশসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি ভাষণ প্ৰদান কৰে বিশিষ্ট শিক্ষাব্ৰতী তথা মৰিগাঁও জিলা পতঞ্জলি যোগ সমিতিৰ সভাপতি শ্ৰী তিলেন্দ্ৰ নাথ বৰাই। বিশিষ্ট অতিথি হিচাবে উপস্থিত থাকে নিকেতন পৰিচালনা সমিতিৰ সম্পাদক শ্ৰী খগেন কলিতা আৰু প্ৰাক্তন আচাৰ্য শ্ৰী ফটিক শৰ্মা।

শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ বাৰ্ষিক সাধাৰণ সভা

বিগত বছৰ সমূহৰ দৰে এই বেলিও শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ বাৰ্ষিক সাধাৰণ সভাখন যোৱা ১১ আৰু ১২ জুন, ২০১৬ তাৰিখে দু দিনীয়াকৈ শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, নাৰেঙ্গী, গুৱাহাটীত অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এই সভাত শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সাধাৰণ সভাৰ সদস্য মুঠ ১৫৬ গৰাকী উপস্থিত আছিল। ৰাষ্ট্ৰীয় স্বয়ংসেৱক সংঘৰ ক্ষেত্ৰীয় সম্পৰ্ক প্ৰমুখ

কুমুদ বৰঠাকুৰে মা সৰস্বতীৰ বেদীত বন্তি প্ৰজ্বলন কৰাৰ পিচত শংকৰদেৱ বিদ্যা নিকেতন, নাৰেঙ্গীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা পৰিৱেশন কৰা সৰস্বতী বন্দনাৰে এক আধ্যাত্মিক পৰিৱেশত উদ্বোধনী সভাখনৰ কাম-কাজ আৰম্ভ হয়। উদ্বোধনী সভাত সভাপতিত্ব কৰে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ কাৰ্যকৰী পৰিষদৰ উপ-সভাপতি শ্ৰী নৱ কুমাৰ দত্তদেৱে। উদ্বোধনী সভাত দত্তদেৱৰ উপৰিও ৰাষ্ট্ৰীয় স্বয়ংসেৱক সংঘৰ সহ ক্ষেত্ৰ প্ৰচাৰক শ্ৰীগৌৰীশংকৰ চক্ৰৱৰ্তী, সংঘৰ ক্ষেত্ৰ প্ৰচাৰক শ্ৰী কুমুদ বৰঠাকুৰ, বিদ্যা ভাৰতীৰ মাননীয় সম্পাদিকা শ্ৰী অনিমা শৰ্মা, শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰী সদা দত্তদেৱ মঞ্চত উপস্থিত থাকে। প্ৰস্তাৱিক ভাষণ আগবঢ়ায় উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় উপ-সমিতিৰ সম্পাদক শ্ৰী বশিষ্ঠ ৰাম ডেকাই। উদ্বোধনী ভাষণত শ্ৰীগৌৰীশংকৰ চক্ৰৱৰ্তীয়ে অসমৰ প্ৰথমখন নিকেতন স্থাপনৰ পৰা এতিয়াৰ সফলতা প্ৰাপ্তিলৈকে এক দীঘলীয়া যাত্ৰাৰ বিৱৰণ দাঙি ধৰি শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ প্ৰসাৰতা বৃদ্ধিৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ পিচতে শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰী সদা দত্তই বিগত বৰ্ষৰ কাৰ্যবিৱৰণী আৰু বাৰ্ষিক সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন পাঠ কৰে। সমিতিৰ কোষাধ্যক্ষ শ্ৰী হৰি মুক্তাদেৱে হিচাপ পৰীক্ষকৰ প্ৰতিবেদন পাঠ কৰে আৰু সভাই সৰ্বসন্মতিক্ৰমে তিনিওখন প্ৰতিবেদন গ্ৰহণ কৰে। ২০১৬-১৭ চনৰ বাজেট পাঠ কৰাত সেইখনো সৰ্বসন্মতিক্ৰমে গৃহীত হয়। দ্বিতীয় তথা সামৰণিৰ দিনা বিদ্যা ভাৰতীৰ সম্পাদিকা শ্ৰী অনিমা শৰ্মাই বন্তি প্ৰজ্বলন কৰাৰ পিচত বন্দনাৰ দ্বাৰা কাৰ্যসূচীৰ আৰম্ভ হয়। প্ৰথম বৈঠকত শ্ৰী বশিষ্ঠৰাম ডেকাই সমিতিৰ নিয়মাৱলীৰ সংশোধন আৰু কাৰ্যবিস্তাৰৰ ওপৰত বক্তব্য ৰাখে। ইয়াৰ পিচত শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী নৃপেন বৰ্মনদেৱে সমাজ সংস্কাৰ তথা উন্নয়নৰ বাবে নিকেতন সমূহৰ শিক্ষাৰ গুণগত মানবৃদ্ধিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি বক্তব্য ৰাখে। ইয়াৰ পিচত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ দায়িত্ববাহী সকলে নিজৰ নিজৰ বিভাগৰ কাৰ্যযোজনাৰ উল্লেখ কৰে। দ্বিতীয় বৈঠকৰ আৰম্ভণিতে বিদ্যা ভাৰতীৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ৰীড়া সমাৰোহত স্থান প্ৰাপ্ত খেলুৱৈ সকলক সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হয়। সমাৰোপ ভাষণত বিদ্যা ভাৰতী পূৰ্বোক্তৰ ক্ষেত্ৰৰ সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী ব্ৰজাজী ৰাওদেৱে কয় যে- মানুহৰ কাৰ্যযোজনা ব্যৱহাৰিক হ'ব লাগে আৰু কামটো শেষ নোহোৱালৈকে প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিব লাগে। শিশুৰ সৰ্বাংগীণ আৰু সামগ্ৰিক বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি কয় যে আমাৰ আদৰ্শ বিদ্যালয় গঢ়াৰ এক সংকল্প আছে। ইয়াৰ বাবে কৰ্ম-সংস্কৃতিৰ অতি প্ৰয়োজন বুলি তেখেতে দোহাৰে। সভাপতিৰ মন্তব্যত ৬০ নিৰ্মল বৰুৱাদেৱে ইংৰাজী বিষয়ত গুৰুত্ব দিবলৈ আহ্বান জনাই কয় যে - এই ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, অভিভাৱক আৰু আচাৰ্য-আচাৰ্যা সকলোৰে অধিক পৰিশ্ৰমৰ অতি প্ৰয়োজন। নিৰীক্ষক, সহ নিৰীক্ষক সকলে নীতি-নিয়মৰ মাধ্যমত সঠিক মূল্যায়ন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গুণগত দিশত কেতিয়াও আপোচ কৰিব নালাগে।

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত চমকপ্ৰদ সফলতা, অভিনন্দন আৰু সম্বৰ্দ্ধনা কাৰ্যক্ৰম

সদ্যঘোষিত হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত সমিতিৰ অন্তৰ্গত হাইস্কুল পৰ্যায়ৰ ২৩১ খন নিকেতনৰ পৰা মুঠ ৬,৫৭৩ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অৱত্তীৰ্ণ হৈছিল। ইয়াৰে ৬,৩৯২ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হৈছে। অসম ভিত্তিত প্ৰথম বিশটা স্থানৰ ভিতৰত প্ৰথম স্থানকে ধৰি মুঠ ৪১ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিশেষ স্থান অধিকাৰ কৰে। তাৰোপৰি ডিষ্টিংচন ৬৪৭ গৰাকী, ষ্টাৰ ১,২২১ গৰাকী আৰু বিভিন্ন বিষয়ত ১১,২৭৩ টা লেটাৰ নম্বৰ প্ৰাপ্ত কৰাৰ লগতে বিভিন্ন বিষয়ত ৫৩ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সৰ্বোচ্চ নম্বৰ লাভ কৰে। মুঠ পৰীক্ষাৰ্থীৰ ভিতৰত প্ৰথম বিভাগত ৪,২২০, দ্বিতীয় বিভাগত ১,৮৬৬ আৰু তৃতীয় বিভাগত ৩০৬ গৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হয়। উত্তীৰ্ণৰ

হাৰ ৯৭.২৪ শতাংশ। পূৰ্ণ শতাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হোৱা নিকেতনৰ সংখ্যা ১৪৮ খন। উল্লেখযোগ্য যে- ইয়াৰে বিশেষ স্থান আৰু বিভিন্ন বিষয়ত সৰ্বোচ্চ নম্বৰ লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ লগতে নিকেতন কেইখনৰ প্ৰধানাচাৰ্য সকলক, প্ৰথম বাৰৰ বাবে পূৰ্ণ শতাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হোৱা নিকেতনৰ প্ৰধানাচাৰ্য সকল আৰু প্ৰথম বিভাগত পূৰ্ণ শতাংশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উত্তীৰ্ণ হোৱা নিকেতনৰ প্ৰধানাচাৰ্য সকলক যোৱা ০৬/০৬/২০১৬ তাৰিখে জিলা পুথিভঁড়াল, গুৱাহাটীত শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমে অভিনন্দন আৰু সম্বৰ্দ্ধনা কাৰ্যক্ৰম অনুষ্ঠিত কৰি যুগল কিশোৰ আৰু ৰাম দুলাৰী মালপানী সোঁৱৰণী মেধা বঁটা প্ৰদান কৰে। এই অনুষ্ঠানত অসমৰ মাননীয় শিক্ষা মন্ত্ৰী ড॰ হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মাদেৱ, শিশু শিক্ষা সমিতি, অসমৰ মাননীয় সংৰক্ষক শ্ৰী দীপক কুমাৰ বৰঠাকুৰ, সভাপতি ড॰ নিৰ্মল বৰুৱা, সাধাৰণ সম্পাদক শ্ৰী সদা দত্ত, সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী নৃপেন বৰ্মন, বিদ্যা ভাৰতীৰ মন্ত্ৰী শ্ৰী অনিমা শৰ্মা, কাৰ্যকৰী পৰিষদৰ সদস্য ড॰ ৰবীন্দ্ৰ চমৰীয়া, বিশিষ্ট অতিথি শ্ৰী সুনিল আগৰৱালা, পূৰ্বোক্তৰ ক্ষেত্ৰৰ সাংগঠনিক সম্পাদক শ্ৰী ব্ৰহ্মাজী ৰাৱ, হাইস্কুল উপ-সমিতিৰ সভাপতি, সম্পাদক ক্ৰমে শ্ৰী অমূল্য চৰণ চৌধুৰী, শ্ৰী বশিষ্ঠ ৰাম ডেকাৰ লগতে বহু কেইগৰাকী সন্মানীয় পদাধিকাৰী উপস্থিত থাকি বিদ্যাৰ্থী সকলক চমকপ্ৰদ সফলতাৰ বাবে ভূয়সী প্ৰশংসা কৰে।

